

Broj 2/2023. - Godina CXXXVII - Sarajevo

ISSN 1512-7001

VRHBOSNA

Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

VRHBOSNA - Službeno glasilo Vrhbosanske nadbiskupije

Izdavač:

Vrhbosanska nadbiskupija
Kaptol 7, BiH - 71000 Sarajevo

Nakladnik:

Medijski centar Vrhbosanske nadbiskupije

Odgovara:

Mons. Tomo Vukšić,
vrhbosanski nadbiskup

Glavni urednik:

Dražen Kustura

Grafička obrada:

Milan Miletić- Medijski centar
Vrhbosanske nadbiskupije

Tisak:

Suton - Široki Brijeg

Sadržaj

SVETA STOLICA

Papina poruka za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu 2023.	88
Papina poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2023.	91
Papina poruka za Treći svjetski dan djedova, baka i starijih osoba	93

BK BiH

Priopćenje s 87. redovitog zasjedanja BK-a BiH	95
Šesti obiteljski i Treći svjetski dan djedova i baka	97
Obilježen Obiteljski dan na Kupresu	98
Poruka predsjednika Vijeća za katehezu i novu evangelizaciju BK-a BiH na početku školske i vjeronaučne godine	100
Odluka Biskupske konferencije o novim cijenama misnih nakana	102

IZ VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Suglasnost za registraciju Predškolske ustanove „o. Ante Gabrić“ pri Općinskom sudu u Travniku	103
Primanje kandidata u malo sjemenište i u bogosloviju	104
Duhovna obnova za ministrante u Nadbiskupskom sjemeništu Petar Barbarić u Travniku od 19. do 21. lipnja 2023.	106
Sjednica Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije, Sarajevo	107
Seminar za ovlast ispovijedanja 2023.	108
Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za liturgijsku godinu 2023./2024.	111
Imenovanje ispovjednika u Nadbiskupijskom svetištu Gospa Kondžilske u Komušini	112
Izbor novih članova u Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije	113
Šesti Obiteljski dan na Kupresu	113
Prilog za misne intencije	114
Hodočašće Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke	115
Prikupljanje novčane pomoći Za stradale u poplavama u Republici Sloveniji	116
Prijava termina za dijeljenje sv. Krizme u župama Vrhbosanske nadbiskupije tijekom 2024. godine	117
XXVII. susret dijecezanskih svećenika	117
Imenovanje članova Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	118
Redovna godišnja sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije	120
Rezultati usmenih i pismenih ispita na Seminaru za ovlast ispovijedanja u 2023. godini	121
Povelja posvete crkve u Dubravama	123
Povelja posvete crkve u Svilaju	124
Dozvole	125
Imenovanja i premještaji	125
Kronika vrhbosanskog nadbiskupa mons. Tome Vukšića od 1. svibnja do 31. kolovoza 2023.	128

NAŠI POKOJNI

+ vlč. Jure Zirdum	134
--------------------------	-----

Papina poruka za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu 2023.

U Vatikanu je u četvrtak, 25. svibnja objavljena Poruka pape Franje za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu koji se slavi 1. rujna 2023. Istu donosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre!

“Nek’ poteku pravda i mir” ovogodišnja je tema Ekumenskog vremena stvorenoga, nadahnuta na riječima proroka Amosa: »Pravda nek’ poteče kao voda i pravica k’o bujica silna« (5, 24).

Ova dojmlija slika proroka Amosa govori nam što Bog želi. Bog želi da vlada pravda, što je za naše živote djece stvorene na Božju sliku jednako važno kao voda za naše fizičko preživljavanje. Ta pravda mora niknuti tamo gdje je potrebna, ne smije se sakrivati preduboko ili nestati poput vode koja ispari prije nego li uspije utažiti našu žeđ. Bog želi da svaki pojedinac nastoji biti pravedan u svakoj prilici, da se uvijek trudi živjeti u skladu s njegovim zakonima i tako omogućiti da život procvjeta u svoj svojoj punini. Kad najprije tražimo Božje kraljevstvo (usp. Mt 6, 33), održavajući ispravan odnos s Bogom, ljudima i prirodom, tada pravda i mir mogu teći poput nepresušnog toka bistre vode, hraneći čovječanstvo i sva stvorenja.

Jednog lijepog ljetnog dana u srpnju 2022. razmišljao sam o tim temama na svom hodočašću na obali Jezera svete Ane, u pokrajini Alberta, u Kanadi. To je jezero bilo i još je uvijek hodočasničko mjesto za mnoge naraštaje domorodaca. Kao što sam rekao u toj prigodi, praćen zvukom bubnjeva: »Kolika su srca ovdje došla željna i tjeskobna, noseći breme života, i u ovim vodama našla utjehu i snagu za dalje! Ovdje također, uronjeni u stvoreni svijet, možemo osjetiti i drugi otkucaj, majčinski otkucaj srca zemlje. I kao što su otkucaji srca djece, još od majčine utrobe, u skladu s otkucajima njezina srca, tako i mi, da bismo rasli kao ljudska bića, moramo uskladiti ritmove života s ritmovima stvorenog svijeta koji nam daje život« [1].

U ovom Vremenu stvorenoga zadržimo se na tim otkucajima srca: našeg vlastitog srca, srca naših majki i naših baka, otkucaju srca stvorenog svijeta i Božjega srca. Danas oni nisu usklađeni, ne kucaju zajedno u pravdi i miru. Mnogi su spriječeni napajati se na tom bogatom izvoru.

Poslušajmo stoga apel da budemo uz žrtve ekološke i klimatske nepravde i da prekinemo ovaj besmisleni rat protiv stvorenog svijeta.

Vidimo posljedice tog rata u mnogim rijekama koje presušuju: »Vanjskih je pustinja sve više u svijetu zato što su unutarne pustinje postale tako goleme«, rekao je jednom prigodom Benedikt XVI. [2]. Gramzivi konzumerizam, koji hrane sebična srca, remeti ciklus vode na planeti. Neobuzdano korištenje fosilnih goriva i uništavanje šuma dovode do porasta temperatura i velikih suša. Strahovite nestašice vode sve više pogađaju naše domove, od malih ruralnih zajednica do velikih gradova. Usto, grabežljive industrije iscrpljuju i onečišćuju naše izvore pitke vode ekstremnim postupcima poput hidrauličkog frakturiranja (eng. hydraulic fracturing) za vađenje nafte i plina, nekontroliranih megaprojekata vađenja ruda i intenzivnog uzgoja životinja. “Sestrica voda”, kako je naziva sveti Franjo, opljačkana je i pretvorena u »robu podložnu zakonima tržišta« (Enc. *Laudato si’*, 30).

Predstavnici Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) tvrde da ako se hitno poduzmu koraci vezano uz klimu može se osigurati da ne propustimo priliku za stvaranje održivijeg i pravednijeg svijeta. Možemo i moramo spriječiti gore posljedice. »Uistinu, mnogo se može učiniti« (*isto*, 180) ako se, kao mnogi potočići i potočići, na kraju slijemo u moćnu rijeku kako bismo navodnili život našeg čudesnog planeta i naše ljudske obitelji za buduće generacije. Udružimo se i poduzmimo hrabre korake kako bi pravda i mir tekli cijelom Zemljom.

Kako možemo pridonijeti moćnoj rijeci pravde i mira u ovom Vremenu stvorenoga? Što mi, osobito kao kršćanske zajednice, možemo učiniti da ozdravimo naš zajednički dom kako bi ponovno vrvio životom? Moramo odlučiti promijeniti svoja srca, svoje *stilove života* i *javne politike* koje upravljaju našim društvima.

Kao prvo, pridonosimo toj moćnoj rijeci preobrazbom svojih *srdaca*. Ovo je bitno ako se želi

započeti bilo koju drugu preobrazbu. To je ono "ekološko obraćenje" na koje nas je potaknuo sveti Ivan Pavao II.: obnova našeg odnosa sa stvorenim svijetom tako da ga više ne promatramo kao objekt koji treba iskoristavati, nego da ga čuvamo kao sveti dar našeg Stvoritelja. Trebamo, nadalje, shvatiti da cjeloviti pristup poštivanju okoliša uključuje četiri odnosa: s Bogom, s našom braćom i sestrama, današnjom i budućom, sa čitavom prirodom i sa samima sobom.

Što se tiče prve od tih dimenzija, papa Benedikt XVI. je prepoznao hitnu potrebu da se shvati kako su stvaranje i otkupljenje neraskidivo povezani: »Otkupitelj je Stvoritelj i ako ne naviještamo Boga u toj njegovoj punoj veličini – kao Stvoritelja i kao Otkupitelja – mi ujedno umanjujemo vrijednost otkupljenja« [3]. Stvaranje je vezano uz tajanstveni i veličanstveni Božji čin stvaranja ovog veličanstvenog i prekrasnog planeta i svemira ni iz čega kao i uz trajni plod toga čina, koji doživljavamo kao neiscrpan dar. Tijekom liturgije i osobne molitve u »velikoj katedrali stvaranja«, [4] sjetimo se velikog Umjetnika koji stvara takvu ljepotu i razmišljajmo o misteriju te odluke Boga ljubavi o stvaranju svemira.

Kao drugo, pridonosimo kretanju te moćne rijeke promjenom načina života. Polazeći od zahvalnog divljenja Stvoritelju i stvorenju, pokajmo se za svoje "ekološke grijeh", kako ističe moj brat, ekumenski patrijarh Bartolomej. Tim se grijesima nanosi štetu svijetu prirode i našoj braći i sestrama. Usvojimo, uz pomoć Božje milosti, stilove života s manje otpada i manje nepotrebne potrošnje, osobito tamo gdje su proizvodni procesi toksični i neodrživi. Potrudimo se što je više moguće paziti na svoje navike i ekonomske odluke, kako bi svima bilo bolje: našim bližnjima, ma gdje bili, ali i budućim naraštajima. Suradujmo u Božjem stalnom djelu stvaranja pozitivnim izborima: što je moguće štedljivije korištenje dobara, radosna umjerenost, odlaganje i recikliranje otpada te veće korištenje dostupnih proizvoda i usluga koji su ekološki i društveno odgovorni.

Na kraju, da bi ta moćna rijeka nastavila i dalje teći, moramo stubokom promijeniti javne politike koje upravljaju našim društvima i oblikuju živote današnjih i sutrašnjih mladih. Ekonomske politike koje potpomažu skandalozna

bogaćenja nekolicine privilegiranih i ponižavajuće uvjete za mnoge druge znače kraj mira i pravde. Očito je da su bogatije države nagomilale "ekološki dug" (usp. *Laudato si'*, 51). [5] Svjetski čelnici koji će se okupiti na samitu COP28 u Dubaiju od 30. studenog do 12. prosinca moraju poslušati znanost i pokrenuti brzu i pravednu tranziciju kako bi se okončalo eru fosilnih goriva. Dopuštati da se i dalje nastavlja istraživanja i širenje infrastruktura za fosilna goriva u suprotnosti je s obvezama preuzetim Pariškim sporazumom o obuzdavanju globalnog zatopljenja. Dignimo svoj glas kako bismo stali na kraj toj nepravdi prema siromašnima i prema našoj djeci, koja će snositi najgore posljedice klimatskih promjena. Apeliram na sve ljude dobre volje da se ponašaju u skladu s ovim pogledima na društvo i prirodu.

Druga paralelna perspektiva odnosi se na predano zalaganje Katoličke crkve za sinodalnost. Ove će se godine završetak Vremena stvarenoga 4. listopada, na blagdan svetoga Franje, poklopiti s otvaranjem Sinode o sinodalnosti. Poput rijeka u prirodi, u koje se slijevaju bezbrojni potočići i veći potoci i rječice, sinodski proces koji je započeo u listopadu 2021. poziva sve koji su u njega uključeni, bilo kao pojedinci, bilo kao zajednica, da se sliju u veličanstvenu rijeku razmišljanja i obnove. Čitav je Božji narod pozvan uključiti se u hod sinodskog dijaloga i obraćenja.

Poput riječnoga sliva s brojnim velikim i malim pritocima, Crkva je zajednica bezbrojnih mjesnih Crkava, redovničkih zajednica i udruga koje se napajaju istom vodom. Svaki izvor daje svoj jedinstven i nezamjenjiv doprinos, sve dok se svi konačno zajedno ne uliju u golemi ocean Božje milosrdne ljubavi. Kao što je rijeka izvor života za okoliš koji je okružuje, tako i naša sinodska Crkva mora biti izvor života za naš zajednički dom i sve njegove stanovnike. I kao što rijeka daje život raznim vrstama životinja i biljaka, tako i sinodska Crkva mora vršiti životvornu ulogu šireći pravdu i mir na svakom mjestu do kojeg stigne.

U srpnju 2022., u Kanadi, spomenuo sam Galilejsko jezero gdje je Isus liječio i tješio mnoge i gdje je navijestio "revoluciju ljubavi". Doznao sam da je i Jezero svete Ane također mjesto ozdravljenja, utjehe i ljubavi, mjesto

koje nas »podsjeća da je bratstvo stvarno kada okuplja one koji su daleko, da se poruka jedinstva koju Nebo šalje na zemlju ne plaši različitosti i poziva nas na zajedništvo, na zajedništvo različitosti, kako bismo krenuli zajedno, zato što smo svi – svi! – hodočasnici na putu« [6].

U ovom Vremenu stvorenoga, kao Kristovi sljedbenici na svom zajedničkom sinodskom putu, živimo, radimo i molimo da naš zajednički dom ponovno obiluje životom. Neka Duh Sveti i dalje lebdi nad vodama i vodi nas u »obnavljanju lica zemlje« (usp. *Ps* 104, 30).

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 13. svibnja 2023.

FRANJO

[1] *Homilija kod Jezera svete Ane (Lac Ste. Anne), Kanada, 26. srpnja 2022.*

[2] *Homilija prigodom svečanog početka petrinske službe, 24. travnja 2005.*

[3] *Razgovor u katedrali u Bressanoneu, 6. kolovoza 2008.*

[4] *Poruka za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu, 21. srpnja 2022.*

[5] »Postoji... pravi "ekološki dug", poglavito između Sjevera i Juga svijeta, vezan uz tržišne neravnoteže s posljedicama po okoliš, kao i nerazmjerno korištenje prirodnih izvora od strane nekih zemalja tijekom dugoga vremenskog razdoblja« (*Laudato si'*, 51).

[6] *Homilija na Jezeru svete Ane (Lac Ste. Anne), Kanada, 26. srpnja 2022.*

(KTA)

Papina poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2023.

Svjetski dan selilaca i izbjeglica obilježava se 24. rujna 2023. Donosimo u cijelosti prijevod Papine Poruke za taj Dan na temu "Slobodni birati – iseliti ili ostati".

Draga braćo i sestre!

Današnji migracijski tokovi izraz su složenog i razgranatog fenomena. Njegovo razumijevanje iziskuje pažljivu analizu svih aspekata koji karakteriziraju različite faze migracije – od odlaska do dolaska – uključujući i eventualni ponovni povratak. Želeći pridonijeti tom naporu i nastojanju oko razumijevanja te stvarnosti, odlučio sam Poruku za 109. Svjetski dan migranata i izbjeglica posvetiti slobodi koja uvijek treba obilježavati odluku o napuštanju vlastite zemlje.

“Slobodni otići – slobodni ostati” (“Liberi di partire, liberi di restare”) glasio je naziv inicijative solidarnosti koju je prije nekoliko godina pokrenula Talijanska biskupska konferencija kao konkretan odgovor na izazove suvremenih migracija. Neprestano oslušivanje glasa partikularnih Crkava omogućilo mi je otkriti da jamčenje te slobode predstavlja raširenu i zajedničku pastoralnu brigu.

»Anđeo se Gospodnji u snu javi Josipu: “Ustani, reče, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne rekнем jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi” («Mt 2, 13). Bijeg Svete obitelji u Egipat nije bio njihov slobodan izbor, kao što to, uostalom, nisu bile ni mnoge seobe koje su obilježile povijest Izraelskog naroda. Migracija bi uvijek trebala biti slobodan izbor, ali, u stvarnosti, u mnogim slučajevima, pa i danas, tomu još uvijek nije tako. Sukobi, prirodne katastrofe ili jednostavno nemogućnost da žive dostojanstveno i u blagostanju u vlastitoj zemlji prisiljavaju milijune ljudi na iseljavanje. Već je 2003. godine sveti Ivan Pavao II. izjavio kako »stvaranje konkretnih uvjeta za mir, kad je riječ o migrantima i izbjeglicama, znači prije svega ozbiljno poraditi na tome da se osigura pravo na ostanak, odnosno pravo na dostojanstven i miran život u vlastitoj domovini« (Poruka za 90. Svjetski dan selilaca i izbjeglica, 3).

»Uzmu sa sobom svoje blago i dobra što ih bijahu stekli u zemlji kanaanskoj te stignu Jakov

i sve njegovo potomstvo u Egipat« (Post 46, 6). Teška glad nagnala je Jakova i cijelu njegovu obitelj da pobjegnu u Egipat, gdje im je njegov sin Josip osigurao opstanak. Progoni, ratovi, vremenske nepogode i siromaštvo ubrajaju se među najvidljivije uzroke današnjih prisilnih migracija. Migranti bježe zbog siromaštva, straha, očaja. Kako bi se otklonilo te uzroke i time stalo na kraj prisilnim migracijama, prijeko je potrebno zajedničko zalaganje sviju, svakog pojednog prema njegovoj odgovornosti. To zalaganje počinje time da se zapitamo što možemo, ali jednako tako i što moramo prestati činiti. Moramo nastojati zaustaviti utrku u naoružanju, ekonomski kolonijalizam, otimačinu tuđih dobara i devastaciju našeg zajedničkog doma.

»Svi koji prigriše vjeru bijahu združeni i sve im bijaše zajedničko. Sva bi imanja i dobra prodali i porazdijelili svima kako bi tko trebao« (Dj 2, 44-45). Ideal prve kršćanske zajednice čini se tako dalekim kad se uspoređi s današnjom stvarnošću! Da bi migracija postala istinski slobodan izbor, moramo nastojati osigurati svakome pravičan udio u općem dobru, poštivanje temeljnih prava i pristup cjelovitom ljudskom razvoju. Samo na taj način moći će se svima pružiti priliku da žive dostojanstveno i da se ostvare osobno i kao obitelj. Jasno je da je to ponajprije zadaća zemalja porijekla i onih koji u njima obnašaju vlast, koji su pozvani voditi dobru, transparentnu, poštenu i dalekovidnu politiku u službi sviju, a posebno najranjivijih. Te zemlje, međutim, moraju biti stavljene u položaj da to čine a da se pritom ne nađu u situaciji da im se otklone prirodne i ljudske resurse i da ne bude vanjskog uplitanja koje pogoduje interesima malobrojnih. A tamo gdje okolnosti dopuštaju izbor iseliti ili ostati, važno je, ipak, osigurati da odluka, kakva god da ona bila, bude informirana i dobro promišljena, kako bi se spriječilo da mnogi muškarci, žene i djeca postanu žrtve rizičnih zabluda ili beskrupuloznih trgovaca ljudima.

»Te jubilejske godine neka se svatko vrati na svoju očevinu« (Lev 25, 13). Proslava jubileja

predstavljala je za Izraelski narod čin kolektivne pravde: svakome je omogućen »novi početak, uz brisanje svih dugova, vraćanje zemlje i pružanje mogućnosti da ponovno uživa slobodu vlastitu svakom članu Božjeg naroda« (*Kateheza*, 10. veljače 2016.). Dok se približavamo jubilarnoj 2025. godini, dobro je podsjetiti na taj vid jubilejskih slavlja. Prijeko je potreban zajednički napor pojedinih zemalja i međunarodne zajednice, kako bi se svima zajamčilo pravo da ne moraju emigrirati, odnosno mogućnost da žive u miru i dostojanstveno u vlastitoj zemlji. To pravo nije još uvijek uzakonjeno, ali je od temeljne važnosti te njegovo jamčenje treba shvaćati kao dio zajedničke odgovornosti svih država za jedno opće dobro koje nadilazi nacionalne granice. Naime, budući da zemljina dobra nisu neograničena, razvoj ekonomski siromašnijih zemalja ovisi o sposobnosti zajedničkog dijeljenja koje se može generirati između svih zemalja. Sve dok to pravo ne bude zajamčeno – a do toga je još dug put – mnogi će i dalje morati emigrirati u potrazi za boljim životom.

»Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i

zaognuste me; oboljeh i pohodiste me; u tavnici bijah i dođoste k meni« (*Mt 25, 35-36*). Ove riječi zvuče kao stalno upozorenje da u doseljeniku prepoznamo ne samo brata ili sestru u potrebi, nego samoga Krista koji nam kuca na vrata. Stoga, dok radimo na tome da osiguramo da svaka migracija bude plod slobodnog izbora, pozvani smo u najvećoj mogućoj mjeri poštivati dostojanstvo svakog doseljenika, a to znači pratiti i usmjeravati migracijska kretanja na najbolji mogući način, gradeći mostove, a ne zidove, šireći kanale za sigurnu i redovitu migraciju. Gdje god da odlučili graditi svoju budućnost, u zemlji u kojoj smo rođeni ili drugdje, važno je da uvijek postoji zajednica spremna prihvatiti, štiti, promicati i integrirati svakoga bez razlike, ne izostavljajući nikoga.

Sinodalni put na koji smo krenuli kao Crkva navodi nas da u najranjivijima – a među njima je mnogo migranata i izbjeglica – vidimo posebne suputnike koje trebamo voljeti i brinuti se o njima kao o braći i sestrama. Samo zajedničkim hodom možemo daleko stići i doći do zajedničkog cilja našeg puta.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 11. svibnja 2023.

(IKA)

Papina poruka za Treći svjetski dan djedova, baka i starijih osoba

Papa Franjo uputio je poruku za Treći svjetski dan djedova, baka i starijih osoba pod naslovom »Od koljena do koljena dobrota je njegova« (Lk 1, 50) koji se na razini opće Crkve obilježava u nedjelju najbližu spomendanu na Sv. Joakima i Anu, a na području BK-a BiH uz Obiteljski dan na posljednju nedjelju u srpnju na Kupresu. Poruku donosimo u cijelosti:

Draga braćo i sestre!

»Od koljena do koljena dobrota je njegova« (Lk 1, 50) tema je 3. Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba. Ta nas tema vraća na blagoslovljeni susret mlade Marije s njezinom starijom rođakinjom Elizabetom (usp. Lk 1, 39-56). Ova, ispunjena Duhom Svetim upravlja Majci Božjoj riječi koje, više od dva tisućljeća kasnije, nastavljaју odjekivati u našoj svakodnevnoj molitvi: »Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovljen plod utrobe tvoje!« (r. 42). Duh Sveti, koji je već sišao na Mariju, nadahnjuje ju da odgovori s Veliča (Magnificat) u kojem naviješta da se Gospodinovo milosrđe proteže s naraštaja na naraštaj. Taj isti Duh blagoslovlja i prati svaki plodan susret između različitih naraštaja, između djedova i baka i unuka, između mladih i starih. Bog, naime, želi da mladi razvesele srca starijih, kao što je Marija učinila Elizabeti, i da na temelju njihovih životnih iskustava steknu mudrost. No, Gospodin, prije svega, želi da starije ne ostavljamo same, da ih ne guramo na marginu života, kao što se nažalost danas često događa.

Lijepo je što su ove godine proslava Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba i Svjetski dan mladih kalendarski tako blizu. Oba događaju imaju za temu Marijinu "žurbu" (usp. r. 39) u pohodu Elizabeti i tako nas navode na razmišljanje o vezi između mladih i starijih. Gospodin se nada da će mladi u susretu sa starijima prihvatiti poziv na čuvanje sjećanja i prepoznati, zahvaljujući njima, dar pripadnosti jednoj većoj povijesti. Prijateljstvo s nekom starijom osobom pomaže mlađoj da svoj život ne svodi život na sadašnjost i da se sjeti da ne ovisi sve o njezinim sposobnostima. Starijoj osobi pak prisutnost mlađe osobe daje nadu da ono što je doživjela neće biti izgubljeno i da će se njezini snovi ostvariti. Ukratko, Marijin pohod Elizabeti i svijest da se Gospodinovo milosrđe prenosi s koljena na koljeno otkrivaju da sami ne

možemo napredovati, a kamoli spasiti se, te da su Božja prisutnost i djelovanje uvijek dio nečeg većeg, povijesti jednog naroda. Sama Marija to kaže u svom Veliča, kličući od radosti u Bogu koji je učinio nova i iznenađujuća čudesa, vjeran obećanju danom Abrahamu (usp. rr. 51-55).

Da bi se bolje razumjelo način na koji Bog djeluje podsjećamo da vrijeme treba promatrati u cjelini, zato što se najveće stvarnosti i najljepši snovi ne ostvaruju u trenu, nego kroz jedan rast i sazrijevanje: u hodu, u dijalogu, u odnosu. Zato onaj koji se usredotočuje samo na trenutno, na vlastite probitke koje treba postići brzo i pohlepno, na "odmah i sada", gubi iz vida Božje djelovanje. Njegov naum ljubavi proteže se, međutim, kroz prošlost i budućnost, obuhvaća i povezuje naraštaje. Taj je plan veći od nas samih, ali u njemu je svaki od nas važan i prije svega je pozvan nadići sebe. Za mlađe to znači nadići prolaznu sadašnjost u koju nas virtualna stvarnost može zarobiti, koja nas često odvraća od konkretnog djelovanja. Za starije to pak znači da ne razmišljaju o svojim snagama koje kopne i opadaju i žale za propuštenim prilikama. Gledajmo naprijed! Pustimo da nas oblikuje Božja milost koja, od naraštaja do naraštaja, oslobađa tromosti u djelovanju i žaljenja za prošlošću!

U susretu između Marije i Elizabete, između mladih i starijih, Bog nam daruje svoju budućnost. Marijin pohod i Elizabetin pozdrav otvaraju vrata za očitovanje spasenja: kroz njihov zagrljaj njegovo milosrđe prodire s radosnom blagošću u ljudsku povijest. Želim stoga pozvati sve da razmišljaju o tom susretu, pa i više od toga: da sklope oči i zamisle, kao na fotografiji, taj zagrljaj između mlade Majke Božje i starije majke svetog Ivana Krstitelja; da ga predoče u svom umu i vizualiziraju u svom srcu, kako bi im se taj prizor urezao u srce kao sjajna duhovna slika.

Pozivam vas, zatim, da prijedete s mašte na stvarnost i učinite nešto da se zagrljaju djedove i bake i starije osobe. Ne ostavljajmo ih same. Njihova prisutnost u obiteljima i zajednicama je dragocjena, posvjećuje nam da dijelimo istu baštinu i da smo dio jednog naroda u kojem se korijeni čuvaju. Da, starije osobe su te koje nam prenose pripadnost svetom Božjem narodu. Crkva, jednako kao i društvo, ih treba. Oni predaju sadašnjosti jednu prošlost koja je prijeko potrebna za izgrađivanje budućnosti. Poštujemo ih, ne uskraćujemo sebi njihovo društvo i ne prikraćujemo njih za naše, ne dopustimo da budu odbačeni.

Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba želi biti mali, nježni znak nade za njih i za čitavu Crkvu. Ponavljam stoga moj poziv svima – biskupijama, župama, udrugama, zajednicama – da ga proslave, stavljajući u središte preobil-

nu radost koja izvire iz obnovljenog susreta između mladih i starijih. Vama, mladi, koji se pripremate otputovati za Lisabon ili ćete Svjetski dan mladih proslaviti u mjestima u kojima živite, želim poručiti: prije nego što krenete na put posjetite djeda i baku, posjetite neku stariju osobu koja živi sama! Njihove će vas molitve štiti i u svom srcu ćete nositi blagoslov tog susreta. Vas starije molim da svojim molitvama pratite mlade koji budu slavili Svjetski dan mladih. Ti mladi su Božji odgovor na vaše molitve, plod onoga što se posijali, znak da Bog ne napušta svoj narod, nego ga uvijek pomlađuje maštom Duha Svetoga.

Dragi djedovi i bake, draga starija braćo i sestre, neka blagoslov zagrljaja Marije i Elizabete siđe na vas i vaša srca ispuni mirom. Od srca vas blagoslivljam. A vi, molim vas, molite za mene.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 31. svibnja 2023., blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije.

(KTA)

Priopćenje s 87. redovitog zasjedanja BK-a BiH

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine održali su, 13. i 14. srpnja 2023., u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci svoje 87. redovito zasjedanje. Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH **mons. Tomo Vukšić**, predsjednik BK-a BiH, a sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH.

O najvažnijim događanjima tijekom posljednjih mjeseci u krajevnim Crkvama u Hrvatskoj i Sloveniji, uz izraze bratske blizine svih biskupa, izvijestili su delegati Hrvatske i Slovenske biskupske konferencije **mons. Ivan Štironja**, biskup porečki i pulski, i **mons. Franc Šuštar**, pomoćni biskup ljubljanski. I ove godine članovima BK-a BiH na zasjedanju se pridružio vladika križevački **mons. Milan Stipić** koji najveći dio svoje pastve u Bosni i Hercegovini ima upravo u sjevernom dijelu Banjolučke biskupije.

Apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup **Francis Assisi Chullikatt** upoznao je biskupe s aktualnim razgovorima s predstavnicima vlasti te s njima razmišljao o pojedinim pitanjima od posebne važnosti za život i djelovanje biskupijskih zajednica u Bosni i Hercegovini.

Biskupi su razmotrili i usvojili *Pravilnik o radu i ustroju Povjerenstva Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine za zaštitu maloljetnih i ranjivih osoba* u skladu sa smjernicama Svete Stolice te dogovorili njegovu provedbu. Za predsjednika ovog Povjerenstva izabran je nadbiskup Tomo Vukšić.

Tijekom zasjedanja dogovoreno je da središnje obilježavanje 57. Svjetskog dana sredstava društvenog priopćivanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine bude u katedrali Rođenja Blažene Djevice Marije u Trebinju, u nedjelju 24. rujna 2023. Toga dana Trebinjsko-mrkanska biskupija ujedno će proslaviti svoga nebeskog zaštitnika Sv. Mihovila arkandela.

Biskupi podsjećaju da će VI. Obiteljski dan u BiH i III. Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba biti obilježeni u nedjelju 30. srpnja 2023. Pozivaju sve članove svojih biskupijskih zajednica da te nedjelje molitveno i na druge načine stave u središte obitelji te zahvale Bogu za dar života, koji se rađa i raste u obitelji, ali i za bake, djedove i starije osobe koje nerijetko žele svoje bogato životno iskustvo podijeliti s

onima koji su u snazi i koji su pozvani biti im ruka pomoćnica u danima nemoći. Posebno pozivaju članove susjednih župnih zajednica da dođu u župnu crkvu Svete Obitelji na Kupresu na misu uočnicu, 29. srpnja u 19 sati i na svečano euharistijsko slavlje u nedjelju 30. srpnja u 11 sati. Potiču i sve bračne drugove, koji te nedjelje na Kupresu žele obilježiti 25., 50. ili 60. obljetnicu bračnog zajedništva, da se što prije prijave svojim župnicima.

Biskupi su odlučili pripojiti Vijeće za bogoslovna i mala sjemeništa Vijeću za kler Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine. Također su Vijeću za kler BK-a BiH povjerili zadaću izrade novog dokumenta Biskupske konferencije BiH o odgoju svećeničkih kandidata poznatog pod latinskim nazivom *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*.

Biskupi su usvojili Izvješće Nadzornog vijeća Caritasu BiH o djelovanju Caritasu Bosne i Hercegovine u 2022. godini.

Saslušali su skraćeni pregled djelovanja Caritasu Bosne i Hercegovine tijekom 2022. godine u kojem su, između ostalog, prikazani projekti koje se provode, u suradnji s biskupijskim Caritasima, pomažući na taj način: migrantima, zapošljavanju mladih ljudi, osobama s posebnim potrebama, ranjivim skupinama... Zahvaljuju svim djelatnicima Caritasu za njihov rad i nastojanje da pomognu potrebnima te potiču članove svojih biskupijskih zajednica na karitativno djelovanje i pomoć osobama u potrebi.

Biskupi su razmotrili i usvojili Prijedlog *Kurikuluma katoličkoga vjeronauka za osnovne škole i gimnazije u BiH* koji je priredio Katehetski ured Biskupske konferencije BiH u suradnji s Nacionalnim katehetskim uredom Hrvatske biskupske konferencije te dali potrebne smjernice.

Nakon što je Hrvatski institut za liturgijski pastoral ove 2023. godine izdao 4. popravljeno i prošireno izdanje *Božanskog časoslova za Božji puk*, kojim „želi doprinijeti daljnjem razvijanju liturgijske duhovnosti imajući potom poglavito u vidu unapređenje obiteljske molitve, kao i zajedničke molitve raznih župnih i molitvenih zajednica“, biskupi preporučuju ovu molitvu svim članovima svojih biskupijskih zajednica. Potiču na osobit način župnike da upriliče za-

jedničko moljenje *Božanskog časoslova*, posebno u svečanim prigodama.

Biskupi su saslušali izvješće o provedbi Đakonske pastoralne 2022./2023. godine tijekom koje su đakoni iz svih biskupija i franjevačkih provincija u Bosni i Hercegovini, prošli predviđeni program predavanja i praktičnih vježbi, djelovali na župama te pohodili većinu najvažnijih crkvenih ustanova u Bosni i Hercegovini. Zahvaljuju svima koji su i ove godine dali svoj doprinos posljednjoj etapi pripreve đakona za svećeničko ređenje.

Biskupi su saslušali izvješća svojih delegata: sa 66. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije, održanog u Zagrebu od 18. do 20. travnja 2023., s 40. plenarnog zasjedanja Međunarodne biskupske konferencije Sv. Ćirila i Metodija, održane u Prištini od 29. do 31. svibnja 2023., sa Susreta nacionalnih delegata europskih biskupskih konferencija za katehezu, održanog u Ljubljani od 25. do 27. travnja 2023., s

godišnjeg susreta generalnih tajnika europskih biskupskih konferencija, održanog u Tirani od 22. do 25. lipnja 2023., i s plenarne skupštine Talijanske biskupske konferencije, održane u Vatikanu od 22. do 25. svibnja 2023.

Biskupi ponovno pozivaju mjerodavne vlasti i institucije da omoguće povrat oduzete crkvene imovine u Bosni Hercegovini uključujući nekadašnju trapističku opatiju „Marija Zvijezda“ u Banjoj Luci.

Radni dio zasjedanja biskupi su proželi molitvom *Božanskog časoslova* i zajedničkim misnim slavljima u biskupskoj kapeli. Na blagdan Sv. Bonaventure, nebeskog zaštitnika Banjolučke biskupije i katedrale u subotu, 15. srpnja sudjelovat će na euharistijskom slavlju u katedrali u 10 sati. Predsjedat će i prigodnu propovijed uputiti nadbiskup Tomo Vukšić.

Banja Luka, 14. srpnja 2023.
Tajništvo BK BiH

BISKUPSKA KONFERENCIJA BOSNE I HERCEGOVINE
CONFERENTIA EPISCOPORUM BOSNIAE ET HERCEGOVINAE

BiH - 71000 Sarajevo - Kaptol 32 - tel/fax: + 387 33 66 68 67 - e-mail: tajnistvo@bkbih.ba - www.bkbih.ba

Prot. br.187 /2023

Sarajevo, 4. srpnja 2023.

Preuzvišeni članovi Biskupske konferencije BiH
Mons. Franjo Komarica, biskup banjolučki
Mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski
Mons. Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje
Mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki

Predmet: 6. Obiteljski dan u Bosni i Hercegovini i Treći Svjetski dan baka i djedova i starijih osoba.

Draga braćo u biskupstvu!

Na 86. redovitom zasjedanju Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, održanom 21. i 22. ožujka 2023. u Mostaru, dogovoreno je da *Šesti Obiteljski dan* bude, kao i ranijih godina, bude upriličen u župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu u nedjelju 30. srpnja 2023. te da na taj Dan, na osobit način budu pozvani svi koji ove godine obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka. Također je dogovoreno da se i ove, kao i ranijih godina, cijela Crkva u Bosni i Hercegovini te nedjelje ujedini u molitvi obilježavajući Treći Svjetski dan baka i djedova i starijih osoba. Podsjećam da je papa Franjo uputio i svoju Poruku za taj dan koji ćemo mi, umjesto 23. srpnja, obilježiti u nedjelju 30. srpnja pod geslom: „Od koljena do koljena dobrota je njegova“ (Lk 1, 50)

Molim dijecezanske biskupe da preko svojih kancelarija upute dopis župnicima i potaknu ih da dostave potrebne informacije o bračnim drugovima (ime prezime i obljetnica braka) koji su voljni doći na Šesti Obiteljski dan na Kupres te sudjelovati na Misnom slavlju i primiti blagoslov na obljetnicu svoga braka kako bi kancelari do 18. srpnja te informacije mogli prosljediti Tajništvu BK BiH. Molim braću u biskupstvu da preko župnika pozovu vjernike da u tu nedjelju na poseban način mole za obitelji i za bake, djedove i starije osobe kao i da oni, kojima to bude moguće, dođu u crkvu Svete Obitelji u Kupresu što se posebno odnosi na obližnje župe.

Program VI. Obiteljskog dana:

Subota, 29. srpnja 2023.

19:00 sati – Sveta misa uočnica: predvodi nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u BiH mons. Tomo Vukšić, predsjednik BK BiH

20:00 sati – jednosatno klanjanje pred Presvetim oltarskim sakramentom: predvodi nadbiskup u miru kardinal Vinko Puljić

Nedjelja, 30. srpnja 2023.

10:00 sati – molitva krunice i prigoda za pristup sakramentu ispovijedi

11:00 sati – svečano Euharistijsko slavlje: predvodi predsjednik Vijeća za obitelj BK BiH mons. Marko Semren, pomoćni biskup banjolučki

Zahvaljujem Vam za bratsku suradnju i najiskrenije Vas pozdravljam!

Mons. Ivo Tomašević
generalni tajnik

Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Dostavlja se:

1. Naslovu
2. Nad/biskupskim ordinarijatima u Sarajevu, Banjoj Luci i Mostaru
3. Arhivi

Obilježen Obiteljski dan na Kupresu

Svečano euharistijsko slavlje Šestog Obiteljskog dana i Trećeg Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba pod geslom „Obiteljska ljubav je poziv i put svetosti – *Od koljena do koljena dobrota je njegova*“, u nedjelju 30. srpnja 2023. prepunog župnoj crkvi Svete Obitelji u Kupresu, predvodio je predsjednik Vijeća za obitelj BK-a BiH **mons. Marko Semren**, pomoćni biskup banjolučki, u zajedništvu s nadbiskupom vrhbosanskim u miru **kardinalom Vinkom Puljićem** i biskupom mostarsko-duvanjskim i apostolskim upraviteljem trebinjsko-mrkanskim **mons. Petrom Palićem** te uz koncelebraciju devetorice svećenika.

Kupreškim župljanima pridružili su se brojni vjernici drugih župa iz svih biskupija u Bosni i Hercegovini i šire.

Liturgijsko pjevanje animirao je zbor iz župe Banjolučke biskupije Sv. Franje Asiškog Bila pokraj Livna pod ravnanjem profesorice **Ane Ćavar**. Asistirali su brojni ministranti i ministrantice pod vodstvom kupreškog župnog vikara **vlč. Jadranka Kurta**.

Tijekom svete mise krštene su blizanke **Marija** i **Helena** iz obitelji **Ćurković**.

Dvanaest bračnih parova obilježilo je 25. – srebrnu obljetnicu braka, a osam parova 50. – zlatnu obljetnicu bračnog zajedništva iz župa: Kupres, Prozor, Crnač, Rumboci, Gradina, Neum, Gornji Vakuf-Uskoplje i Bistrica pokraj Uskoplja.

Kupreški župnik i član Vijeća za obitelj BK-a BiH **vlč. Tomislav Mlakić** uputio je riječi dobrodošlice na početku sv. mise. „Danas, kada slavimo Šesti Obiteljski dan Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Treći Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba, sve vas okupljene u crkvi Svete Obitelji na kupreškoj visoravni, i sve vas koji ste uz nas, zahvaljujući Hrvatskoj televiziji Herceg Bosna i Laudato televiziji, kao i radio postajama Marije i Kupres, radosno pozdravljam. Slaveći Obiteljski dan, naša krajevna Crkva želi pokazati blizinu i solidarnost s našim hrvatskim katoličkim obiteljima. Stoga, svoj pozdrav, molitvu i blagoslov šaljemo svim obiteljima, osobito onim obiteljima koje, nastojeći sačuvati vjernost i svjedočiti evanđeoske vrijednosti, svakodnevno nose teške životne križeve. Poseban pozdrav vama drage bake i djedovi,

koji, mnogi od vas sami i ostavljeni, molite s nama i za nas iz svojih domova. Pozdrav i vama dragi supružnici koji ste odlučili zajedno s nama danas proslaviti obljetnice svoga bračnog zajedništva“, kazao je župnik Mlakić.

Uvodeći u misno slavlje biskup Semren je kazao da ih je na Kupresu okupila Božja ljubav. „Ovaj Dan ispunjen je čestitkama i zahvalnošću za sve ovdje prisutne i mnoge druge koji su na različite načine povezani s obiteljima i s nama preko elektroničkih sredstava komuniciranja. Bog u svojoj ljubavi želi doprijeti do svakog čovjeka i svakog člana obitelji. Zahvalni smo Bogu za svu ljubav očitovanu po članovima naših obitelji, bilo živih bilo već preminulih. Ovo je treći Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba koji je papa Franjo posvetio obitelji. Mi smo u Crkvi u BiH zadnje tri godine posvetili molitvi, skrbi i pastoralu djedova, baka i starijih osoba koje su sastavni dio obitelji“, kazao je biskup Marko.

Na početku prigodne propovijedi mons. Semren istaknuo je da je obitelj najvažnija ljudska zajednica na ovoj zemlji. „Mi ljudi živimo u različitim zajednicama, u zajednicama ove ili one vrste, u političkim, u vjerskim zajednicama i slično. Obitelj je, međutim, osnovna zajednica na kojoj se temelje sve ostale zajednice. Crkva i država, kao dvije najmoćnije zajednice, također se temelje na obitelji. Isus je rođen u prirodnoj obitelji, ali je osnovao i novu obitelj koja se zove Crkva. Uostalom, on je htio da cijelo čovječanstvo postane jedna obitelj. Važno je imati na umu ovu istinu: za Božju ljubav – kraljevstvo Božje – nitko nije beskoristan ili beznačajan. Svaki od nas je jedna posebna misija u svijetu, jer je plod Božje ljubavi“, kazao je pomoćni banjolučki biskup koji je potom protumačio nedjeljna misna čitanja.

„Isus u evanđelju govori o Kraljevstvu u slikama otkrivanja: ‘blago skriveno na njivi i skupocjeni biser’. Riječ je o sreći koja se plaća cijenom odvojenosti, odricanja i podložnosti. Seljak, trgovac više su nego zadovoljni pronađenim blagom. Spremni su sve prodati samo da dođu u posjed toga blaga. Kraljevstvo nebesko – *Evanđelje, milost, prijateljstvo s Bogom* – to je sakriveno blago prisutno u svijetu – prisutno u obitelji. Iako nam je blizu, mnogi ga ne otkrivaju. Ima onih koji ga otkriju ali ga dovoljno ne

vrednuju, zanemaruju ga jer više od njega vole zemaljsko kraljevstvo, zemaljske užitke. No, samo onaj koji ima 'pronicao srce', koji razlučuje dobro i zlo, koji može razlikovati između vječnoga i prolaznoga, između prividnoga i bitnoga, samo takav donosi radikalnu odluku – prodaje sve što ima s ciljem da stekne to blago. Isus nas poziva da uđemo u Kraljevstvo i sudjelujemo u radosti vječne gozbe. Ali od nas zahtijeva radikalni izbor: da bismo osvojili Kraljevstvo, potrebno je sve 'prodati'. Dakle: da bismo postigli Kraljevstvo Božje, Isus zahtijeva sve, ali nam jednako tako i obećava sve: vječni život u vječnom i blaženom zajedništvu s Bogom“, poručio je propovjednik.

„Stojimo, braćo i sestre, pred izazovima očinstva i majčinstva u današnjem društvu i njihovim nezamjenjivim ulogama u odgoju i odrastanju djece i obitelji. U jednom zborniku koji se zove 'Na ramenima moga tate', otac je predstavljen čvrstim držanjem, predstavnik je odgovornosti za brak i obitelj, za ispravno odgajanje novog života. Međutim, premda je dijete često na ramenima svoga tate, njegov pogled počiva na majci i govori nam da očeva i majčina figura nisu uzajamno zamjenjive. Nezamjenjiva je figura oca kao propovjednika vjere svojoj djeci, svjedoka evanđelja po kvaliteti života koju stvara u svojoj 'kućnoj Crkvi'... Sveti Josip je uzor za sve prave očeve koji nas podsjeća da priznamo da smo zahvaljujući njegovu životu i uzoru upoznali svoju vjeru i ljubav i Boga... U zborniku pak radova koji nosi naslov 'U zagrljaju moje mame' djeca su u svojim radovima iskazala iskrenu zahvalnost, tražili su oprost i pokazali svoju ljubav prema majci... Uzor majčinstva i majke jest Blažena Djevica Marija, koja je sve prebivala u svom srcu. Sretna su djeca i mladi koji odrastajući u sretnim obiteljima imaju priliku postati sretni odrasli i odgovorni članovi društva“, rekao je biskup Semren ističući da u obitelji dijete uči prvim navikama koje mu daju sigurnost u ponašanju te najvažnije lekcije života.

„Drage bake i dragi djedovi, drage starice i dragi starci, u ovom našem svijetu pozvani smo biti tvorci *revolucije ljubavi - Od koljena do koljena dobrota je njegova!* Molitva je očitovanje ljubavi i očitovanje vjere. I zato iskreno očitujmo svoju ljubav prema Bogu i bližnjemu. 'Postanimo i mi pomalo pjesnici molitve: uživajmo u traženju

vlastitih riječi, poslužimo se onima kojima nas uči Isus Krist'. Svjetski dan djedova i baka i starijih osoba stoga je prilika da još jednom, s radošću, posvjedočimo da Crkva želi slaviti zajedno sa svima onima kojima je Gospodin – kao što kaže Biblija – 'obilno ispunio dane' *od koljena do koljena dobrota je njegova*. Proslavimo ga zajedno! Molimo Gospu, Majku nježnosti, da nas sve učini tvorcima *revolucije ljubavi* kako bismo zajedno oslobodili svijet od sjene samoće i zlo-duha rata. Današnji dan može nam i treba biti svjetlo života. Prihvatimo ga, jer samo u vjernosti Bogu i služenju životu u obitelji možemo naći puninu života obećanu vjernim vršiteljima njegove svete volje“, poručio je biskup Marko Semren na kraju svoje propovijedi.

U Molitvi vjernika molilo se za: Svetu Crkvu katoličku, za papu Franju, sve biskupe, svećenike i đakone, redovnike i redovnice i sve redovničke zajednice, za sve župne i biskupijske zajednice; „za naše obitelji: da budu mjesta u kojima će svi trajno rasti u ljubavi prema Kristu i jedni prema drugima, u kojima će vladati otvorenost prema životu i nesebičnom darivanju u hodu putem svetosti“, „za sve djedove, bake i starije osobe: da cijelim svojim življenjem budu mlađima primjer čvrste vjere u Boga živoga i radosni prenositelji bogatog iskustva življenja s Bogom i bližnjima“, za sve ljude u vlasti, za sve koji odgajaju djecu i mlade počevši od roditelja preko vrtića, župe i škole do medija i za sve pokojne, a posebno za pokojne djedove i bake.

Nakon popričesne molitve biskup Semren je izmolio molitvu blagoslova nad obiteljima koje obilježavaju srebrenu i zlatnu obljetnicu braka te podijelio uspomenu s apostolskim blagoslovom predsjednika Biskupske konferencije **Tome Vukšića**, nadbiskupa metropolita vrhbosanskog i apostolskog upravitelja Vojnog ordinarijata u BiH.

Na kraju su svi zajedno izmolili Molitvu za Treći Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba te Ispovijest vjere Hrvata katolika.

Vrijedi spomenuti kako je program ovogodišnjeg Obiteljskog dana na Kupresu započeo noć prije svetom misom koju je predslavio mons. Vukšić te klanjanjem Presvetom oltarskom sakramentu koje je predvodio kardinal Puljić.

(D. K./KTA)

Poruka predsjednika Vijeća za katehezu i novu evangelizaciju BK-a BiH na početku školske i vjeronaučne godine

Predsjednik Vijeća za katehezu i novu evangelizaciju BK BiH mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski na početku školske i vjeronaučne 2023./2024. godine uputio je poruku koju prenosimo u cijelosti:

Dragi vjeroučenici i roditelji, vjeroučitelji i svećenici!

Obraćamo vam se na početku nove školske i vjeronaučne godine, koja stavlja pred sve nas brojne izazove i poteškoće, ali i mogućnosti vjerskoga odgojnog djelovanja u situaciji u kojoj se nalazi današnje naše društvo i kultura. Crkva je uvijek iznova pozvana, prateći znakove vremena, novim žarom naviještati Božju Riječ i svjedočiti poruku evanđelja, odgajati nove naraštaje vjernika, odgovarati na temeljna pitanja o smislu ljudskoga života i postojanja, ponuditi odgovore o cjelovitu čovjekovu identitetu i ostvarenju, u svjetlu Božje Riječi i nauka Crkve, u ozračju Božje prisutnosti i djelovanja u našem životu, povijesti i kulturi.

O cjelovitu odgoju djece, pa tako i o odgoju u vjeri, nije moguće govoriti bez roditelja i obitelji. **Roditelji** su prvi odgojitelji i imaju presudnu odgojnu ulogu u životima svoje djece. Oni su prvi učitelji kako osnovnih ljudskih, kulturnih i socijalnih, tako i religioznih i moralnih vrijednosti i vrlina. Stoga potičemo i ohrabrujemo vas, dragi roditelji, da budete svojoj djeci prvi učitelji i svjedoci vjere u obiteljima, te da u suradnji sa svojom župnom zajednicom i školom podupirete njihov trajni odgoj i rast u vjeri, osobito svojim prakticiranjem molitvenog i sakramentalnog vjerničkog života.

Župa je privilegirano mjesto življenja iskustava kršćanske vjere i crkvenoga zajedništva koje se događa kroz okupljanje zajednice, vjerničke susrete, zajednički hod u vjeri i istinski duhovni život Kristovih učenika koji se mole, primaju sakramente i slave euharistiju, uzajamno se pomažu i svjedoče ideale kršćanske vjere i služenja. Župa je stoga dragocjeno mjesto vjerskoga odgoja koji nazivamo župna kateheza. Kateheza uvodi djecu i mlade u otajstva kršćanske vjere i osobito u iskustva kršćanskoga živo-

ta, molitve, pobožnosti i slavljenja sakramenata. Stoga pozivamo sve vas braćo **svećenici, redovnice i vjernici laici** koji ste preuzeli obveze i odgovornost za osnaženje i promicanje vjerskog odgoja u župnim zajednicama, **da organizirate i provodite župnu katehezu**. Ona povezuje i usklađuje obiteljski vjerski odgoj s vjeronaukom u školi kao cjelinom vjerskoga odgoja djece i mladih i nastavlja se u raznim oblicima vjerske formacije i vjerske prakse odraslih vjernika. U toj zadaći roditelji su vaši prvi suradnici, jer na taj način svjedoče svoju pripadnost Crkvi i izvršavaju obećanja o vjerskom odgoju djece koja su dali kod sklapanja svoga kršćanskoga braka i krštenja svoga djeteta.

Katolički vjeronauk u školi, već 30 punih godina od njegova povratka u školski odgojno-obrazovni sustav, daje vrijedan i nemjerljiv prilog sustavnu i cjelovitu odgoju djece i mladih. Uvjereni smo da on po svojim ciljevima, sadržajima i odgojnoj zadaći razvija i promiče cjelovit odgoj i razvoj djece i mladih, osnažuje izgradnju njihove osobnosti i identiteta, jer nastoji skladno povezati učeničke tjelesne, intelektualne, emocionalne, duhovne i moralne, kulturne i socijalne sposobnosti, potrebe i vrijednosti i tako omogućiti ostvarenje njihove pune ljudske i kršćanske zrelosti.

Pred školom su danas novi izazovi i potrebe. U tom pogledu Biskupska konferencija BiH odobrila je novi *Kurikulum Katoličkog vjeronauka za osnovne škole i gimnazije* koji će se u sljedećem razdoblju postupno provoditi u našim školama. Stoga pozivamo **vjeroučitelje** da sve svoje darove, sposobnost i snage posvete njegovu upoznavanju i provođenju u školama u skladu s uputama mjerodavnih odgojno-obrazovnih ustanova i naših katehetskih ureda.

U čvrstoj vjeri da Isus Krist, naš božanski Učitelj i Spasitelj, svojim Duhom nadahnjuje, prati i pomaže one koji ga ljube i izvršavaju po-

vjereno im poslanje, **župnike** pozivamo da, zajedno s vjeroučiteljima i učenicima, u dan koji im je najprikladniji **u prvoj polovici rujna**, organiziraju **Misno slavlje i zaziv Duha Svetoga** za sretno odvijanje školske godine.

Svima vama želimo blagoslovljenu i uspješnu novu školsku godinu i sve učenike, roditelje, vjeroučitelje i svećenike stavljamo pod moćnu zaštitu Blažene Djevice Marije, Majke Crkve i naše Majke.

Mons. Petar Palić,
*biskup mostarsko-duvanjski i apostolski
upravitelj trebinjsko-mrkanski
predsjednik Vijeća za katehezu
i novu evangelizaciju BK BiH*

Odluka Biskupske konferencije o novim cijenama misnih nakana

Prot. br. 208/2023

Sarajevo, 17. srpnja 2023.

Biskupski ordinarijat - Banja Luka
Biskupski ordinarijat - Mostar
Vojni ordinarijat u BiH - Sarajevo
Nadbiskupski ordinarijat vrhbosanski - Sarajevo

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, na svom 87. redovitom zasjedanju održanom 13. i 14. srpnja 2023. u prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci, donijeli su odluku da od 1. rujna 2023. misna nakana bude 30,00 KM, a gregorijanske mise (trideset misa) 1.000,00 KM. U tom duhu potrebno je da Biskupski ordinarijati upute dopis župama i drugim crkvenim ustanovama.

Također je zaključeno da generalni vikari i kancelari, u dogovoru s generalnim tajnikom mons. Ivom Tomaševićem, naprave prijedlog ostalih liturgijskih taksi, taksi župnih i dijecezanskih kancelarija kao i sudskih taksi. Prijedlog cjelovitog novog Taksovnika članovi Biskupske konferencije razmotrit će na svom 88. redovitom zasjedanju, 6. i 7. studenog 2023., koji će nakon toga stupiti na snagu.

Želeći blagoslovljene ove ljetne dane, sve srdačno pozdravljam.

Mons. Ivo Tomašević,
generalni tajnik BK BiH

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup metropolit vrhbosanski
predsjednik BK BiH

Suglasnost za registraciju Predškolske ustanove „o. Ante Gabrić“ pri Općinskom sudu u Travniku

Datum: 18. svibnja 2023.

Broj: 284/2023

Poštovani gospodin
Mr. sc. don Željko Marić, ravnatelj
KŠC „Petar Barbarić“
Školska 1
72 270 Travnik

Poštovani gospodine Ravnatelju!

Nastavno na Vaš dopis br. 5/23 od 15. svibnja 2023., ovime se daje suglasnost Vrhbosanske nadbiskupije kao osnivača Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić“ Travnik (Dekret broj 803/98 od 5. svibnja 1998.) za registraciju Predškolske ustanove „o. Ante Gabrić“ pri nadležnom Općinskom sudu u Travniku, a za što je također potrebno imati suglasnost Ministarstva obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa KSB/SBK.

Prostore namijenjene za djelovanje Predškolske ustanove treba opremiti prema svim standardima i normativima te zakonima, podzakonskim i tehničkim propisima koji jamče kvalitetan predškolski odgoj i obrazovanje. K tome, sredstva za redovito financiranje troškova iste ustanove trebete osigurati u dogovoru s nadležnim vlastima i Ministarstvom.

S izrazima poštovanja, uz iskren pozdrav u Gospodinu!

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
generalni vikar

Suglasnost za registraciju Predškolske ustanove „o. Ante Gabrić“ pri Općinskom sudu u Travniku

Datum: 18. svibnja 2023.

Broj: 284-01/2023

Vrhbosanska nadbiskupija, sa sjedištem u Sarajevu, Kaptol 7, upisana u Registar za Katoličku crkvu u BiH kod Ministarstva pravde BiH, pod registarskim brojem 3/05., Knjiga broj II. dana 19. travnja 2005. godine, identifikacijski broj: 420102250007, kao Osnivač Katoličkog školskog centra “Petar Barbarić” Travnik (Dekret broj 803/98 od 5. svibnja 1998.), daje **suglasnost za registraciju Predškolske ustanove „o. Ante Gabrić“ pri Općinskom sudu u Travniku.**

Mons. Slađan Ćosić,
generalni vikar
povjerenik za Katoličke školske centre
u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Primanje kandidata u malo sjemenište i u bogosloviju

Datum: 16. svibnja 2023.

Broj: 269/2023

Prepoznati u mladima otvorenost prema duhovnom pozivu jedna je od vrlo važnih pastoralnih zadaća župnika i njegovih suradnika. U razgovoru s mladima koji izraze želju slijediti Krista odlazeći u malo sjemenište ili u bogosloviju, župnik im pomaže bolje upoznati smisao, ljepotu i zahtjevnost duhovnog poziva, nastojeći ujedno prosuditi njihove osobine ili vrline, sposobnosti i prikladnost. Uz to, župnik vodi računa i o administrativnoj proceduri za primanje kandidata u nadbiskupijske ustanove za odgoj i obrazovanje sjemeništara i bogoslova. S tim u vezi, u nastavku se donosi popis isprava i drugih dokumenata koje treba priložiti za primanje u malo ili veliko sjemenište.

Nadbiskupsko sjemenište “Petar Barbarić” u Travniku:

1. Izvod iz matice rođenih (rodni list)
2. Krsni list s podatkom o primljenoj Potvrdi
3. Svjedodžba o završenoj osnovnoj školi (IX. razred)
4. Uvjerenje o završenom VI., VII. i VIII. razredu osnovne škole
5. Vlastoručna molba

6. Izjava o suglasnosti roditelja
7. Preporuka župnika
8. Liječničko uvjerenje
9. Dvije fotografije (veličina 6x4 cm)

U skladu s odlukom Pedagoškog vijeća katoličkih škola za Europu, prilikom upisa sjemeništara u Gimnaziju koja djeluje u sklopu KŠC-a u Travniku, umjesto uobičajenog prijemnog ispita, bit će obavljen jedan razgovor koji će se na kraju vrednovati i bodovati.

Vrhbosansko bogoslovno sjemenište u Sarajevu:

1. Izvod iz matice rođenih (rodni list)
2. Krsni list s podatkom o primljenoj Potvrdi
3. Svjedodžbe o sva četiri završena razreda srednje škole
4. Svjedodžba o maturi ili svjedodžba o završnom ispitu
5. Liječničko uvjerenje i zdravstvena legitimacija
6. Uvjerenje o državljanstvu
7. Potvrdu o nekažnjavanju
8. Vlastoručna molba
9. Životopis (kraći za sjemeništare, duži za one koji izravno ulaze u bogosloviju)
10. Preporuka župnika
11. Četiri fotografije (veličina 6x4 cm)

S obzirom na to da pitomci velikog sjemeništa ili bogoslovije filozofsko-teološke studije pohađaju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, treba voditi računa o prijemnim rokovima za upis na studij. Dodatne informacije o tome mogu se dobiti od uprave KBF-a, o kojima treba blagovremeno upoznati zainteresirane kandidate.

Mole se župnici da gore navedene originalne isprave i druge dokumente dostave Vrhbosanskom nadbiskupskom ordinarijatu, po mogućnosti osobno i do početka srpnja 2023., kako bi vrhbosanski nadbiskup, mons. Tomo Vukšić, imao dovoljno vremena za procijeniti hoće li kandidata primiti u malo ili veliko sjemenište ili odbaciti njegovu molbu. Nakon toga, Ordinarijat će pismeno upoznati kandidate o odluci Nadbiskupa preko mjesnog župnika.

Zahvaljujući na Vašoj suradnji, uz bratski pozdrav u Gospodinu!

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
generalni vikar

Duhovna obnova za ministrante u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku od 19. do 21. lipnja 2023.

Župama Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 16. svibnja 2023.

Broj: 270/2023

Prema već ustaljenoj praksi, u drugoj polovici lipnja, uz blagdan sv. Alojzija Gonzage, zaštitnika sjemenišne crkve, u Nadbiskupskom sjemeništu *Petar Barbarić* u Travniku organizira se trodnevna duhovna obnova za ministrante koji pohađaju osmi i deveti razred osnovne škole. Ovogodišnji susret počinje u ponedjeljak 19. lipnja dolaskom u Sjemenište do 17 sati, a završava u srijedu 21. lipnja proslavom sv. Alojzija Gonzage. Duhovni, kulturni i sportski sadržaji žele dodatno doprinijeti izgradnji i rastu u vjeri naših mladih vjernika.

Ova duhovna obnova danas je prigoda za govor o duhovnim zvanjima. Briga za mlade i budućnost naše Crkve su dovoljni razlozi za prijavu ministranata (dječaka) iz Vašu župe koji žele svjedočiti svoju vjeru u mjestu i zajednici u kojoj žive. Preporučamo da voditelji koji se brinu za rad s mladima u župi (župnici, župni vikari i voditelji ministrantskih skupina) također sudjeluju u ovoj duhovnoj obnovi.

Za sve dodatne informacije možete se obratiti članovima Sjemeništa: preč. Željko Marić, rektor: 063/906.241, dinamoma@net.hr; vlč. Josip Dedić, prefekt: 063/079.050, dedic.josip@gmail.com; vlč. Josip Marković, odgojitelj u internatu: 063/123.448, jmarkovic@bih.net.ba; vlč. Jakov Kajinić, duhovnik: 062/318.275, jakov.kajinic@gmail.com

U nadi da će Bog, po zagovoru časnog sluga Božjega Petra Barbarića, pobuditi nova duhovna zvanja, iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu.

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
generalni vikar

Sjednica Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije, Sarajevo, 25. svibnja 2023. u 10 sati

Datum: 24. svibnja 2023.
Broj: 293/2023

Poštovani članovi Upravnog vijeća!

U skladu s člankom 11. Statuta Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije, a nakon konzultacije putem e-maila, sazivam sjednicu Upravnog vijeća, koja će se održati u **četvrtak, 25. svibnja 2023. s početkom u 10 sati** u prostorijama Doma prema sljedećem dnevnom redu:

1. – Molitva i pozdrav
2. – Usvajanje zapisnika s prethodne sjednice
3. – Imenovanje novog člana Upravnog vijeća
4. – Financijsko izvješće za 2022.
5. – Godišnji plan rada i financijski plan za 2023.
6. – Dopis gđe Irene Brnjić
7. – Tekuća pitanja: raspoloživost apartmana u Domu; garaža Doma: cjenik, samo-naplata, parking za motore, korisnici Doma s autom u garaži; ugovor o održavanju tehničkih sustava zaštite; kreditna kartica za Dom; službeni mobitel za upravitelja Doma; zabrana pušenja u javnim prostorima Doma; tv-pretplata; korekcija kućnog reda Doma; mandat upravitelja Doma)
8. – Razno.

Srdačan pozdrav u Gospodinu!

Mons. Slađan Ćosić,
predsjednik Upravnog vijeća

Seminar za ovlast ispovijedanja 2023.

Sarajevo, 4. i 5. rujna 2023.

Datum: 30. svibnja 2023.
Broj: 300/2023

U Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu, u ponedjeljak 4. i u utorak 5. rujna 2023., održat će se Seminar za ovlast ispovijedanja pod vodstvom profesora s Katoličkog bogoslovnog fakulteta: prof. dr. sc. vlč. Ilija Marković, za kanonsko pravo; prof. dr. sc. vlč. Ivan Rako, za pastoralnu teologiju (liturgijski pastoral); dr. sc. vlč. Mirko Šimić, za moralnu teologiju.

Građa i literatura:

- **iz moralne teologije:** *Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1699-2051; *Papinsko vijeće Iustitia et pax*, *Kompendij socijalnog nauka Crkve*, Zagreb 2005., br. 105-208; *Papinska biblijska komisija*, *Biblija i moral: Biblijski korijeni kršćanskog djelovanja*, Zagreb, 2010.; Bernhard Häring: *Kristov zakon I*, Zagreb, 1973.; Velimir Valjan: *Moral spolnosti, braka i obitelji*, Sarajevo, 2002.

- **iz kanonskog prava:** Kanoni o posvetiteljskoj službi Crkve 834-1253 i crkvena administracija; Velimir Blažević: *Ženidbeno pravo Katoličke crkve. Pravno-pastoralni priručnik*, Zagreb, 2004.; Viktor Nuić: *Opće pravo Katoličke crkve. Priručnik uz Novi Zakonik crkvenog prava*, Zagreb, 1985., 281-404; Primopredaja župe, *Vrhbosna* 2/1990., 11-13; Odredbe o zbirnim misama *Mox jugiter*, *Vrhbosna* 3/1991., 103-105; Statut SVVN, *Vrhbosna* 2/1992., 116-118; Pravilnik dekanske službe, *Vrhbosna* 4/1997., 394-396; BK BiH: "Pravilnik o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama", *Vrhbosna* 3/1999., 322-327; Statut ŽEV-a, *Vrhbosna* 3/2000., 259-261; Pravilnik Međupomoći, *Vrhbosna* 3/2005., 346-353.

- **iz pastoralne teologije (liturgijski pastoral):** sve važeće liturgijske knjige o sakramentima i sakramentalima.

Seminaru nazoče svećenici koji nemaju trajnu ovlast ispovijedanja, osim mlado-misnika koji će prvu godinu ovlast ispovijedanja dobiti na temelju završenog studija teologije. Svećenici kojima je ovo treći Seminar polažu usmeni ispit i bivaju predloženi za trajnu ovlast, a oni kojima je ovo drugi i prvi Seminar polažu samo pismeni test.

Svećenici koji ne mogu sudjelovati na Seminaru, dužni su to javiti matičnom Ordinarijatu ili Provincijalatu, koji će obavijestiti predsjednika Povjerenstva. Oba-vijesti poslane na bilo koji drugi način, neće biti uvažene.

Ordinarije i Provincijale čiji su svećenici u međuvremenu poslani na post-diplomski studij ili im je povjerena služba izvan Biskupije ili Provincije, molim da o tome obavijeste predsjednika Povjerenstva kako bi se mogao imati točan uvid o svećenicima koji su započeli i završili Seminar, te dobili trajnu ovlast ispovijedanja.

Dnevni red, ponedjeljak 4. rujna 2023.:

10:00-11:45	Predavanje i rasprava iz moralne teologije
12:00	Euharistijsko slavlje, mons. Tomo Vukšić, nadbiskup vrhbosanski
13:00	Ručak
15:00-16:45	Predavanje i rasprava iz liturgijskog pastoralala
17:00-18:45	Predavanje i rasprava iz kanonskog prava
19:00	Večera

Dnevni red, utorak 5. rujna 2023.:

10:00-11:30	Usmeni ispit za kandidate koji nazoče trećem seminaru
10:00-11:30	Pismeni test za kandidate koji nazoče prvom i drugom seminaru
12:00	Euharistijsko slavlje, fra Jozo Grbeš, OFM, provincijal Herce-govačke franjevačke provincije Uznesenja BDM
13:00	Ručak

Sudjelovanje na svim predavanjima je obvezno. Tko bez dopuštenja profesora ne bude na predavanjima, ne može pristupiti pismenom ili usmenom ispitu.

Koncelebracija na euharistijskim slavljinama sastavni je dio Seminara i obvezna je za sve sudionike. Neka svi svećenici donesu sa sobom albu i štolu *zelene boje*.

Svećenici koji trebaju prenoćište i smještaj neka se unaprijed najave upravi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa (Josipa Stadlera 5, tel. 063.739.719; e-mail: ekonomat.vbs@gmail.com).

Uz bratski pozdrav u Gospodinu!

Mons. Slađan Ćosić,
Predsjednik Povjerenstva

Seminar za ovlast isповijedanja 2023.

Sarajevo, Vrhbosansko bogoslovno sjemenište
4. i 5. rujna 2023.

Popis svećenika sudionika

Treći Seminar

1. Vlč. Stipica LEŠIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
2. Vlč. Josip ANTUKIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
3. Vlč. Marin BABIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
4. Vlč. Sandro JUREŠIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
5. Vlč. Marcel TUNJIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
6. Vlč. Ante LJULJ, Vrhbosanska nadbiskupija
7. Fra Nikola NEIMAREVIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
8. Fra Stjepan ANTOLOVIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena

Drugi Seminar

1. Vlč. Jadranko KURT, Vrhbosanska nadbiskupija
2. Fra Vincenzo KAJTAZI, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena

3. Vlč. Ivan MIJAĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
4. Fra Zdenko FRLJIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
5. Don Ivan ANIČIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija
6. Don Branimir BEVANDA, Mostarsko-duvanjska biskupija
7. Don Tomislav RAJIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija
8. Fra Marko BANDIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
9. Fra Džoni DRAGIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
10. Fra Andrija MATIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
11. Fra Antonio PRIMORAC, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija

Prvi Seminar

1. Fra Antonio BAKETARIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
2. Don Vinko NENADIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija
3. Fra Tomislav CRNOGORAC, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
4. Fra Luka ĆORIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
5. Vlč. Josip MARKOVIĆ, Vrhbosanska nadbiskupija
6. Vlč. Josip PAPAK, Vrhbosanska nadbiskupija
7. Vlč. Dino MUSTAFI, Vrhbosanska nadbiskupija
8. Vlč. Paulo Henrique dos Santos COELHO, Vrhbosanska nadbiskupija
9. Fra Ivan STANIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
10. Fra Marko CVITKOVIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
11. Fra Mijo LJUBOS, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
12. Fra Mislav JOZIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
13. Fra Zvonimir BATISTA, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
14. Don Nikša PAVLOVIĆ, Trebinjsko-mrkanska biskupija
15. Fra Ivan SLIŠKOVIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
16. Fra Franjo ĆORIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
17. Fra Franjo MARKIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
18. Fra Ivan HRKAĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija

Don Marin KREŠIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija (III. seminar)

Don Petar FILIPOVIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija (II. i III. seminar) – izvan matične biskupije

Don Vinko NENADIĆ, Mostarsko-duvanjska biskupija (I., II. i III. seminar) – Canada

Fra Stjepan LUKAŠEVIĆ, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena – Austrija

Fra Alen PAJIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija (II. i III. Seminar)

Kustorija u Americi

Fra Robert KAVELJ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija (III. Seminar)

Fra Dragan BOLČIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija (II. i III. Seminar)

Služba u inozemstvu (2022. godine)

Fra Stipe ROTIM, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija (III. Seminar)

Fra Renato GALIĆ, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija (II. i III. Seminar)

Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za liturgijsku godinu 2023./2024.

Datum: 4. srpnja 2023.

Broj: 357/2023

Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za euharistijska slavlja i liturgiju časova za godinu Gospodnju 2023./2024. koji koriste, Banjolučka biskupija i Vojni ordinarijat u BiH, pripremljen je prema Općem rimskom kalendaru za liturgijsku godinu 2023./2024., 3. tipskom izdanju Rimskog misala, Nacionalnom liturgijskom kalendaru Biskupske konferencije BiH s vlastitostima svih nad/biskupija koje ga koriste. U njega su unesene sve nove liturgijske odredbe izdane tijekom zadnjih godinu dana od nadležnih vatikanskih tijela.

Ovim odobravam novi Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije za sljedeću liturgijsku godinu 2023./2024.

Kao i do sada svaka crkvena ustanova u Vrhbosanskoj nadbiskupiji obvezatna je pravovremeno nabaviti i koristiti samo važeći Direktorij Vrhbosanske nadbiskupije, koji će kao i do sada svi moći na vrijeme nabaviti preko Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu i Medijskog centra Vrhbosanske nadbiskupije. Drugi direktoriji ne mogu se koristiti na području Vrhbosanske nadbiskupije. Redovničke obitelji u Vrhbosanskoj nadbiskupiji koristit će vlastiti Direktorij u liturgijskim slavljinama samo svoje redovničke zajednice uvažavajući pri tom važeće liturgijske odredbe s obzirom na Opći rimski kalendar i kalendar Vrhbosanske nadbiskupije.

Izražavam zahvalu priređivaču mons. Tomi Kneževiću i nakladniku Medijskom centru Vrhbosanske nadbiskupije.

Želim Vam svako dobro od Gospodina u novoj liturgijskoj godini 2023./2024. i sve Vas iskreno pozdravljam.

Mons. Tomo Vukšić,
vrhbosanski nadbiskup metropolit

Imenovanje ispovjednika u Nadbiskupijskom svetištu Gospe Kondžilske u Komušini, 14. i 15. kolovoza 2023.

Datum: 4. srpnja 2023.
Broj: 360/2023

Poštovana braćo svećenici!

U želji da se hodočasnicima u Nadbiskupijsko svetište Gospe Kondžilske u Komušini i na brdu Kondžilo u prigodi svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije, 14. i 15. kolovoza 2023., osigura mogućnost za Svetu ispovijed, ovime imenujem sljedeće ispovjednike:

1. Mons. Slađan Ćosić, *generalni vikar*;
2. Preč. Vladimir Pranjić, *ekonom*;
3. Vlč. Ivan Rako, *profesor na KBF-u, Sarajevo*;
4. Vlč. Vlatko Rosić, *ravnatelj KŠC-a "Sv. Pavao", Zenica*;
5. Vlč. Mario Ćosić, *ravnatelj KŠC-a "Sv. Josip", Sarajevo*;
6. Vlč. Mirko Ikić, *svećenik na službi u Ordinarijatu*;
7. Vlč. Željko Marić, *rektor sjemeništa "Petar Barbarić", Travnik*;
8. Vlč. Jakov Kajinić, *duhovnik u sjemeništu "Petar Barbarić", Travnik*;
9. Vlč. Ivan Matijević, *pastoralni suradnik NCM Ivan Pavao II.*;
10. Vlč. Dino Mustafi, *tajnik Nadbiskupa*;
11. Vlč. Paulo Henrique dos Santos Coelho, *vicerektor NMMS Redemptoris Mater*;
12. Vlč. Darko Endrich, *mladomisnik*.

Kao ispovjednici budite na raspolaganju za Svetu ispovijed na uočnicu svetkovine, 14. kolovoza, od 15 sati sve dok to bude potrebno, i na samu svetkovinu, 15. kolovoza, od 7:30 do polaska procesije i na brdu Kondžilo. Svetu misu u naznačene dane možete slaviti zajedno u Svetištu, gdje ćete imati osiguran smještaj.

Zahvaljujući za Vaš doprinos u proslavi Velike Gospe u Komušini, molim zagovor Blažene Djevice Marije i zazivam Božji blagoslov!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup metropolit

Dostavlja se:

- *Imenovanim svećenicima*
- *Župi i svetištu u Komušini*
- *Arhivu Vrhbosanske nadbiskupije*

Izbor novih članova u Pastoralno vijeće Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 12. srpnja 2023.
Broj: 368/2023

Poštovani Dekani!

Po isteku mandata dosadašnjih članova *Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nad-biskupije* potrebno je pristupiti izboru i imenovanju novih članova istog Vijeća na mandat od pet (5) godina. U skladu s člankom 6 Statuta Pastoralnog vijeća, uz *članove snagom službe* i *članove koje Nadbiskup imenuje, izabrani članovi* su dva (2) dekana i trinaest (13) vjernika laika.

Ovime Vas stoga pozivam da na popisu svih dekana koji se nalazi u privitku, zaokružite imena dvojice dekana, koji će prema najvišem broju glasova, biti Vaši predstavnici u Vijeću. Istodobno, pozivam Vas da na razini svog dekanata organizirate izbor vjernika laika tako što će svaki župnik predložiti jednog vjernika koji će prema najvišem broju glasova, biti predstavnik dotičnog dekanata u Vijeću.

Zaokruženi glasački listić za izbor predstavnika dekana i prijedlog izabranog vjernika laika dostavite Vrhbosanskom ordinarijatu, najkasnije do 16. kolovoza 2023. Novi saziv Pastoralnog vijeća konstituirat će se na prvoj sjednici evidentiranjem članova po službi, potvrdom izabranih članova i objavljivanjem odluke o imenovanim članovima.

Zahvaljujući na Vašoj suradnji, iskreno Vas pozdravljam u Gospodinu!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup vrhbosanski

Šesti Obiteljski dan na Kupresu, 29. i 30. srpnja 2023.

Datum: 14. srpnja 2023.
Broj: 372/2023

Poštovana gospodo Župnici!

Posredstvom Kancelarije naše Nadbiskupije proslijeđen Vam je dopis BK BiH o proslavi *Šestog Obiteljskog dana u Bosni i Hercegovini*, u župnoj crkvi Svete Obitelji na Kupresu, 29. i 30. srpnja 2023. S tim u vezi, u suglasju s mons. Tomom Vukšićem, vrhbosanskim nadbiskupom, ovime se još jednom ukazuje na sljedeće:

- **poziv:** svesrdno se preporučuje pozvati vjernike, posebno iz obližnjih župa i sve koji obilježavaju 25. ili 50. odnosno 60. obljetnicu braka, da organizirano ili privatno dođu u župnu crkvu Svete Obitelji na Kupresu i pridruže se proslavi ovog događaja, u subotu ili u nedjelju;

- **proslava u župi:** ako to nije moguće, neka se barem u nedjelju, 30. srpnja o.g., sve župne zajednice naše Nadbiskupije ujedine u molitvi za obitelj;

- **obljetnice braka:** neka se na e-mail Kancelarije, najkasnije do 24. srpnja o.g., dostave podatci o svima koji su voljni doći na Kupres te sudjelovati na nedjeljnom Misnom slavlju i primiti blagoslov na obljetnicu svoga braka (ime i prezime, župa, obljetnica).

Istodobno, ovime se poziva da se, kao dio Crkve u Bosni i Hercegovini, u istu nedjelju ujedinitimo u molitvi obilježavajući *Treći Svjetski dan baka i djedova i starijih osoba*, služeći se također prigodnom Porukom pape Franje.

Zahvaljujući na Vašoj suradnji, uz iskren bratski pozdrav u Gospodinu!

Preč. Mladen Kalfić,
Kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
Generalni vikar

Prilog za misne intencije

Svim župama, redovničkim zajednicama i crkvenim ustanovama u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 31. srpnja 2023.

Broj: 431/2023

Na svom 87. redovitom zasjedanju u Banjoj Luci, 13. i 14. srpnja 2023., biskupi BK BiH donijeli su novu odluku o prilogu za misno slavlje koja stupa na snagu 1. rujna 2023., a o kojoj dijecezanski biskup treba upoznati župe, redovničke zajednice i crkvene ustanove u svojoj biskupiji.

Sljedom ove odluke, obavještavam Vas da će na području Vrhbosanske nadbiskupije, počevši od 1. rujna 2023., prilog za misnu nakanu biti 30,00 (trideset) KM, a prilog za gregorijanske mise 1.000,00 (tisuću) KM. Kod primjene ove odluke, neka se posebno vodi računa o sljedećem:

- nije dopušteno naknadno povisiti misni prilog koji su vjernici već dali da bi se na njihovu nakanu namijenila misa u idućim mjesecima. Tako primljene misne nakane, "vezane" ili "nevezane", treba slaviti za prilog koji je primljen prema postojećem dijecezanskom taksovniku iz 2005. otkada nije mijenjan;

- sve misne priloge za "nevezane" misne nakane i gregorijanske mise koje su primljene prema spomenutom taksovniku treba dostaviti Ekonomatu nadbiskupije ili Franjevačkog provincijalata, do kraja tekuće godine.

Kod priopćavanja ove odluke neka se naglasi da vjernici svojim misnim prilogom pridonose dobru Crkve i sudjeluju u njezinoj brizi za održavanje svećenika i pastoralno djelovanje (usp. kan. 946), a svećenici neka se nastave ravnati prema odredbi "da i bez primanja ikakva priloga slave misu na nakanu vjernika, osobito onih siromašnih" (kan. 945, §2).

Uz napomenu da ostale liturgijske takse, takse župnih i dijecezanskih kancelarija kao i sudskih taksi ostaju na snazi do usvajanja novog cjelovitog Taksovnika od strane biskupa BK BiH, zazivam na sve Božji blagoslov!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup vrhbosanski

Hodočašće Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke Marija Bistrica, subota 30. rujna 2023.

Datum: 1. kolovoza 2023.
Broj: 432/2023

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice,
dragi voditelji crkvenih ustanova,
dragi vjernici!

Postala je ustaljena praksa da svake godine u mjesecu listopadu, svećenici, redovnice, redovnici i vjernici Vrhbosanske nadbiskupije i Banjolučke biskupije, predvođeni svojim Pastirima, sudjeluju na hodočašću u Hrvatsko nacionalno svetište Majke Božje Bistričke u Mariji Bistrici, koje se sastoji od euharistijskog slavlja i pobožnosti križnog puta.

S tim u vezi, želim Vas obavijestiti da će naše ovogodišnje hodočašće u Mariju Bistricu, predviđeno za subotu 14. listopada 2023., u dogovoru s biskupima iz Banja Luke i Zagreba biti **iznimno premješteno na subotu 30. rujna 2023.**, radi obilježavanja 25. obljetnice proglašenja blaženim Sluge Božjega kardinala Alojzija Stepinca, *revnoga i odvažnoga pastira* (sv. Ivan Pavao II.).

Tog dana, kao dio Crkve u Hrvata, u zajedništvu s biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama i vjernicima svih biskupija u Republici Hrvatskoj, sudjelovat ćemo na **svečanom euharistijskom slavlju u 11 sati**, te obnoviti sjećanje na taj *povijesni događaj u životu Crkve i naše nacije* i moliti zagovor blaženoga Alojzija Stepinca da budemo *istinski, dosljedni i radosni svjedoci Krista i njegova Evanđelja*.

Uz poziv da se svećenici i hodočasnici iz Bosne i Hercegovine prijave Ordinarijatu u Sarajevu i Banjoj Luci ili izravno svetištu u Mariji Bistrici **najkasnije do 15. rujna 2023.**, na sve zazivam zagovor naše nebeske Majke i udjeljujem Božji blagoslov!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup metropolita vrhbosanski

Prikupljanje novčane pomoći Za stradale u poplavama u Republici Sloveniji

Obavijest župnim uredima i samostanima u Vrhbosanskoj nadbiskupiji

Datum: 8. kolovoza 2023.

Broj: 442/2023

Poštovana braćo svećenici i redovnici,
sestre redovnice,
draga braćo i sestre!

Posljednjih nekoliko dana s tugom i nevjericom pratimo vijesti o strašnom nevremenu koje je zahvalilo Republiku Sloveniju i uzrokovalo velike poplave u mno-gim područjima zemlje, ostavivši za sobom nenadoknadive ljudske žrtve i značajnu materijalnu štetu. Dok izražavamo svoje ljudsko suosjećanje i duhovnu blizinu svima koji su na bilo koji način pogođeni tim prirodnim nepogodama, a za duše poginulih i za sve koji za njima žale uzdižemo svoju molitvu Bogu, želimo se pridružiti i pružanju konkretne pomoći.

Prema uputi vrhbosanskog nadbiskupa mons. Tome Vukšića, **pozivaju se župnici i upravitelji župa da u svim župnim i filijalnim crkvama organiziraju skupljanje novčane pomoći za stanovništvo Slovenije pod svetim misama u nedjelju, 20. kolovoza 2023., u obliku jedne dodatne milostinje.** Neka se vjernike upozna o ovom skupljanju na svetim misama u nedjelju, 13. kolovoza 2023., i zajedno s njima uputi molitva da dobri Bog pruži utjehu svom stradalom stanovništvu.

Prikupljena sredstva treba **dostaviti Ekonomatu Nadbiskupije do 1. rujna 2023.**, koji će preko Caritasu BiH ista sredstva poslati Caritasu Slovenije.

S izrazima zahvalnosti, uz bratski pozdrav u Gospodinu!

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
generalni vikar

Prijava termina za dijeljenje sv. Krizme u župama Vrhbosanske nadbiskupije tijekom 2024. godine

SVIM DEKANIMA VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

Datum: 5. rujna 2023.
Broj: 480/2023

Poštovana gospodo Dekani!

Kao i prethodnih godina tako i ove, obraćamo Vam se s molbom da u svojstvu dekana konzultirate župnike Vašeg dekanata s ciljem prijave **termina za dijeljenje sv. Krizme** tijekom 2024. godine. Neka se termini dostave **isključivo preko dekana i na kancelariju Ordinarijata, najkasnije do 30. rujna 2023.**, kako bi mogli biti uvršteni u Pastoralni kalendar za 2024. godinu.

Kod izrade rasporeda dijeljenja sv. Krizme vodit će se računa o terminima koje župnici predlože, kao i o onima koji im iz bilo kojeg razloga ne odgovaraju. Ali, isto tako, neka župnici ničim ne uvjetuju i ne nastoje utjecati na konačni izbor termina, koji često puta ovisi o više čimbenika koje nije uvijek moguće predvidjeti.

Duboko zahvalni na Vašoj suradnji od srca pozdravljamo i želimo obilje Božjeg blagoslova!

Preč. Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Slađan Ćosić,
Generalni vikar

XXVII. susret dijecezanskih svećenika

Travnik, srijeda, 20. rujna 2023. Nadbiskupijsko sjemenište *Petar Barbarić*

Datum: 6. rujna 2023.
Broj: 486/2023

Ovime Vas pozivam na XXVII. godišnji susret dijecezanskih svećenika koji će se održati, kako je i predviđeno pastoralnim kalendarom, u srijedu, 20. rujna 2023., u prostorijama Nadbiskupijskog sjemeništa "Petar Barbarić" u Travniku, prema sljedećem dnevnom redu:

- 10:00 – Euharistijsko slavlje u crkvi sv. Alojzija Gonzage, **mons. Tomo Vukšić, nadbiskup** (*alba i štola crvene boje*)
- 11:00 – Radni dio susreta
  - *Odnos prema svećeničkoj službi*, **don Mirko Barbarić, SDB**
  - Plan obnove sjemeništa, **preč. Željko Marić**
  - Pastoralno-socijalni centar *Sv. Josip*, **vlč. Mirko Šimić**

- Izvješća drugih nadbiskupijskih ustanova, **mons. Slađan Ćosić**
  - Razno
- 13:00 – Zajednički objed

Na susret su obvezni doći svi svećenici, a svećenici koji budu spriječeni doći dužni su to na vrijeme javiti Ordinarijatu i napismeno obrazložiti svoj izostanak. Želeći Vam Božji blagoslov u Vašem radu, srdačno Vas pozdravljam i radosno očekujem.

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup vrhbosanski

Imenovanje članova Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Datum: 7. rujna 2023.
Broj: 492/2023

Nakon provedenog izbora novih članova Pastoralnog vijeće Vrhbosanske nadbiskupije, kao Vrhbosanski nadbiskup i predsjednik istog Vijeća, ovime imenujem članove novog saziva Pastoralnog vijeća na petogodišnji mandat:

Članovi snagom službe

1. Mons. Slađan Ćosić, generalni vikar
2. Dr. sc. vlč. Tomislav Mlakić, pročelnik Katehetskog ureda
3. Fra Zdravko Dadić, OFM, provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene

Izabrani i potvrđeni članovi

1. Preč. Ilija Orkić, dekan Doborskog Dekanata
2. Preč. Marijan Živković, OFM, dekan Šamačkog dekanata
3. Gosp. Luka Marić, predstavnik Brčanskog dekanata
4. Gosp. Antonio Džolan, predstavnik Bugojanskog dekanata
5. Gosp. Šandor Lipovac, predstavnik Derventskog dekanata
6. Gđa Mara Barišić, predstavnik Doborskog dekanata
7. Gosp. Miro Kapetanović, predstavnik Kreševskog dekanata
8. Gosp. Marinko Rumbočić, predstavnik Ramskog dekanata
9. Gđa Emanuela Buzuk, predstavnik Sarajevskog dekanata
10. Gosp. Miroslav Pejčinović, predstavnik Sutješkog dekanata
11. Gosp. Josip Mikić, predstavnik Šamačkog dekanata

12. Gosp. Anto Bilić, predstavnik Travničkog dekanata
13. Gosp. Danijel Marković, predstavnik Tuzlanskog dekanata
14. Gosp. Brane Tabak, predstavnik Usorskog dekanata
15. Gđa Jelka Jukić, predstavnik Žepačkog dekanata

Članovi po nadbiskupovu imenovanju

19. Izv. prof. dr. sc. vlč. Šimo Maršić, profesor pastoralne teologije, KBF
20. Prof. dr. sc. fra Ivan Šarčević, OFM, profesor pastor pastoralne teologije, FT
21. Doc. dr. sc. vlč. Ilija Marković, docent na Katedri kanonskog prava, KBF
22. Dr. sc. vlč. Ante Vrhovac, povjerenik za pastoral braka i obitelji
23. Dipl. iur. Vatroslav Čelar, direktor Opće-realne gimnazije, KŠC Sarajevo
24. Vlč. Marko Mikić, župnik župe Imena Marijina, Gromiljak
25. P. Ante Topić, DI, župnik župe sv. Ignacija, Grbavica
26. Vlč. Štefan Marković, župni vikar župe Presvetog Srca Isusova, Sarajevo
27. Fra Nikola Livaja, župni vikar župe Svetog Duha, Nova Bila
28. Gđa Brankica Radić, vjeroučiteljica
29. Gosp. Bernard Heraković, vjeroučitelj
30. S. Agnieszka Chwalinski, predstavnica redovnica u župnom pastoralu
31. S. Neda Kurevija, predstavnica redovnica u župnom pastoralu
32. Gosp. Stefan Kukrić, predstavnik mladih
33. Gđica Iva Petrušić, predstavnik mladih
34. Gosp. Brane Vrbić, predstavnik katoličkih medija
35. Gđa Marina Pravdić, predstavnik svjetovnih katoličkih udruga i ustanova

Uz napomenu da se Pastoralno vijeće u svom djelovanju ravna prema odred-bama vlastitog Statuta (*Vrhbosna 2/2002.*, 122-126), zahvaljujem članovima Vijeća na prihvaćanju imenovanja i na doprinosu koji će dati kako bi se cjelokupno pastoralno djelovanje i pastoralne službe u našoj Nadbiskupiji planski organizirale te odgovorno i djelotvorne izvršavale.

Na sve zazivam Božji blagoslov i srdačno pozdravljam!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup vrhbosanski

Redovna godišnja sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije

Svim članovima

Datum: 7. rujna 2023.

Broj: 492-1/2023

Poštovani članovi Pastoralnog vijeća!

U skladu s uobičajenom praksom, na početku nove pastoralne godine održava se redovna godišnja sjednica Pastoralnog vijeća Vrhbosanske nadbiskupije, koja je prigoda za zajedničko razmatranje određenih pitanja koja se tiču organiziranja i usklađivanja pastoralnog djelovanja tijekom iste godine.

Ovime Vas pozivam na redovnu sjednicu Pastoralnog vijeća koja će se održati, kako je i predviđeno pastoralnim kalendarom, **u subotu, 23. rujna 2023., s početkom u 10 sati** u prostorijama Vrhbosanskog nadbiskupskog ordinarijata, prema sljedećem dnevnom redu:

1. – Molitva i pozdrav, mons. Tomo Vukšić, nadbiskup
2. – Konstituiranje Pastoralnog vijeća, izbor Poslovnog odbora i Tajnika
3. – Statut Pastoralnog vijeća, doc. dr. sc. Ilija Marković
4. – Pregled dosadašnjeg rada Pastoralnog vijeća, izv. prof. dr. sc. Šimo Maršić
5. – Pastoralni kalendar za 2024. godinu
6. – Razno

Uz napomenu da je završetak predviđen u 13 sati zajedničkim objedom, svima iskreno zahvaljujem na suradnji i želim Božji blagoslov, uz pozdrav u Gospodinu!

Mladen Kalfić,
kancelar

Mons. Tomo Vukšić,
nadbiskup vrhbosanski

Rezultati usmenih i pismenih ispita na Seminaru za ovlast ispovijedanja u 2023. godini (Sarajevo, 4. i 5. rujna 2023.)

Prot. No. 505/2023

Sarajevo, 15. rujna 2023.

Dopisom br. 300/2023 od 30. svibnja 2023., u svojstvu predsjednika Povjerenstva za jurisdikcijske ispite najavio sam Seminar za ovlast ispovijedanja za 2023. godinu, koji je održan u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu 4. i 5. rujna 2023., uz sudjelovanje članova Povjerenstva: dr. sc. vlč. Mirko Šimić – moralna teologija; prof. dr. sc. vlč. Ilija Marković – kanonsko pravo; prof. dr. sc. vlč. Ivan Rako – pastoralna teologija (liturgijski pastoral). Tijekom Seminara, mons. Tomo Vukšić, nadbiskup vrhbosanski, i nižepotpisani predslavili su misna slavlja i uputili prigodnu homiliju.

U ponedjeljak, 4. rujna 2023., za sve polaznike Seminara održana su predavanja: *Savjest kao norma moralnog djelovanja* – dr. Šimić; *Upravljanje vremenitim crkvenim dobrima* – dr. Marković; *Problem manjkavosti u liturgiji na primjeru sakramenta krsta i euharistije* – dr. Rako.

U utorak, 5. rujna 2023., polaznici Seminara pristupili su usmenim i pismenim ispitima koje su *uspješno položili* te Povjerenstvo predlaže da nadležni Ordinarij učini kako slijedi:

- podijeli **trajnu ovlast ispovijedanja** polaznicima III. Seminara:

- Vlč. Josip Antukić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Marin Babić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Sandro Jurešić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Marcel Tunjić, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Ante Ljulj, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Nikola Neimarević, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Stjepan Antolović, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena

- produži **ovlast ispovijedanja na godinu dana** polaznicima II. i I. Seminara:

- Vlč. Jadranko Kurt, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Ivan Mijać, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Zdenko Frljić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Don Ivan Aničić, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Branimir Bevanda, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Don Tomislav Rajič, Mostarsko-duvanjska biskupija
- Fra Marko Bandić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Džoni Dragić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Andrija Majić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Fra Antonio Primorac, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
- Vlč. Josip Marković, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Josip Papak, Vrhbosanska nadbiskupija
- Vlč. Dino Mustafi, Vrhbosanska nadbiskupija
- Fra Ivan Stanić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Marko Cvitković, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Mijo Ljubos, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
- Fra Mislav Jozić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena

Fra Zvonimir Batista, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
Don Nikša Pavlović, Trebinjsko-mrkanska biskupija
Fra Ivan Slišković, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
Fra Franjo Ćorić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
Fra Ivan Hrkać, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija

Povjerenstvo ujedno predlaže da nadležni Ordinarij **produži ovlast ispovijedanja na godinu dana** svećenicima koji iz opravdanog razloga nisu sudjelovali na Seminaru:

Vlč. Stipica Lešić, Vrhbosanska nadbiskupija
Fra Antonio Baketarić, OFM, Franjevačka provincija Bosna Srebrena
Fra Tomislav Crnogorac, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija
Fra Franjo Markić, OFM, Hercegovačka franjevačka provincija

Uz napomenu da će rezultati ispita biti objavljeni u idućem broju *Vrhbosne*, srdačno Vas pozdravljam,
odani u Kristu,

Mons. Slađan Ćosić,
Predsjednik Povjerenstva

Vrhbosanska nadbiskupija
Župa Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije
u Dubravama kraj Brčkoga

POVELJA

U ime Presvetog Trojstva:
Oca, Sina i Duha Svetoga!

U vrijeme pontifikata pape Franje,
vrhbosanskoga nadbiskupa
mons. Tome Vukšića,
župnika fra Nike Josića,
na čast Blažene Djevice Marije,
dana 17. lipnja 2023. godine,
na spomendan Bezgrešnog Srca Marijina,
mons. Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup,
posvetio je župnu i samostansku crkvu
u mjestu Dubrave kraj Brčkoga
i u njezin oltar ugradio relikvije
svete Margarite iz Cortone.

Fra Niko Josić
Fra Niko Josić
župnik

Mons. Tomo Vukšić
Mons. Tomo Vukšić
nadbiskup

Vrhbosanska nadbiskupija
 Župa Imena Marijina u Svilaju

Povelja

U ime Presvetog Trojstva
 Oca, Sina i Duha Svetoga!

U vrijeme pontifikata pape Franje,
 vrhbosanskoga nadbiskupa mons. Tome Vukšića,
 župnika fra Mladena Jozića,
 dana 12. rujna 2023. godine,
 na svetkovinu Imena Marijina
 mons Tomo Vukšić, vrhbosanski nadbiskup,
 na čast Blažene Djevice Marije,
 posvetio je župnu crkvu
 u mjestu Svilaj kraj Odžaka
 i u njezin oltar ugradio relikvije
 blaženog Miroslava Bulešića

fra Mladen Jozić
 fra Mladen Jozić, župnik

Tomo Vukšić
 mons. Tomo Vukšić, nadbiskup

Dozvole

Dopis broj 276/2023 od 17. svibnja 2023. – Dozvola za blagoslov kapele i novog zvona na groblju Sv. Ilije u naselju Slimenu u župi Dolac.

Dopis broj 280/2023 od 18. svibnja 2023. – Dozvola izlaganja Presvetog oltarskog sakramenta u Karmelu na Stupu i podjeljivanja sv. pričesti sestrama u slučaju potrebe s. Mariji Jeleni od Krista Kralja i s. Mariji Ivani od Dobrog Pastira.

Dopis broj 331/2023 od 21. lipnja 2023. – Dozvola za blagoslov novog groblja Sv. Juraja u mjestu Donji Rahić u župi Sv. Ante Pustinjaka u Goricama.

Dopis broj 337/2023 od 22. lipnja 2023. – Dozvola izlaganja Presvetog oltarskog sakramenta s. Marcijani Krištić u samostanskoj kapelici sestara Klanjateljica Krvi Kristove u Sarajevu.

Dopis broj 343/2023 od 23. lipnja 2023. – Dozvola blagoslova crkve na Taračin Dolu u župi Sv. Ilije proroka u Čemernom.

Dopis broj 344/2023 od 23. lipnja 2023. – Dozvola za gradnju kapelice na groblju Zapeće u župi Sv. Antuna Padovanskog u Dobretićima.

Dopis broj 374/2023 od 14. srpnja 2023. – Dozvola blagoslova kapelice u selu Plavuzi u župi Sv. Ilije proroka u župi Solakova Kula.

Dopis broj 435/2023 od 3. kolovoza 2023. – Dopuštenje za sanaciju zvonika župne crkve u župi Sv. Ivana Krstitelja u Živinicama.

Dopis broj 436/2023 od 3. kolovoza 2023. – Dopuštenje za izmjenu dotrajalih vrata na župnoj crkvi i utopljanje župne crkve u župi Sv. Leopolda Mandića u Brijesću.

Dopis broj 490/2023 od 7. rujna 2023. – Dopuštenje za vanjsko uređenje župne crkve u župi Srca Isusova u Čajdrašu.

Imenovanja i premještaji

Vlč. Mirko Šimić imenovan je ravnateljem Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije na novi mandat od pet godina (dekret 274/2023 od 18. svibnja 2023.)

Vlč. Josip Papak imenovan je članom Upravnog vijeća Svećeničkog doma Vrhbosanske nadbiskupije (dekret 292/2023 od 24. svibnja 2023.).

Vlč. Ilija Karlović razriješen je službe župnika u Gromiljaku i prijevremeno je umirovljen (dekret 317/2023 od 16. lipnja 2023.).

Vlč. Marin Babić imenovan je privremenim upraviteljem župe Gromiljak (dekret 318/2023 od 16. lipnja 2023.).

Vlč. Josip Dedić imenovan je zamjenikom ravnatelja/ekonoma u Katoličkom školskom centru *Petar Barbarić* u Travniku (dekret 330/2023 od 21. lipnja 2023.).

Fra Mile Beljo, OFM, mladomisnik, imenovan je župnim vikarom u župi Vitez (dekret 354-1/2023 od 3. srpnja 2023.).

Fra Nikola Livaja, OFM, mladomisnik, imenovan je župnim vikarom u župi Nova Bila (dekret 354-1/2023 od 3. srpnja 2023.).

Vlč. Milenko Krešić razriješen je službe duhovnika u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu (dekret 380/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Marko Hrskanović razriješen je službe župnika u Gradačcu i imenovan je duhovnikom u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu (dekret 381/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Đuro Arlović razriješen je službe upravitelja župe Bosanski Šamac (dekret 382/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Mato Mikičić razriješen je službe župnika župe Brusnica i imenovan je župnikom župe Bosanski Šamac (dekret 383/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Antonio Čutura imenovan je na službu upravitelja župe Brusnica (dekret 384/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Ilija Matanović razriješen je službe župnika župe Turić i prijevremeno je umirovljen (dekret 385/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Stjepan Didak razriješen je službe župnika u Jelaškama i imenovan na službu župnika u Gradačcu i upravitelja u Turiću (dekret 386/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Marcel Tunjić razriješen je službi župnog vikara u župi Uzašašća Gospodinova Novi Travnik i upravitelja župe Kopanice te je imenovan na službu župnika župe Jelaške (dekret 387/2023 od 18. srpnja 2023.).

Vlč. Andrija Janjić razriješen je službe župnika u župi Pećnik i imenovan na službu župnika u župi Kopanice (dekret 388/2023 od 19. srpnja 2023.).

Preč. Ilija Orkić imenovan je na službu upravitelja župe Pećnik (dekret 389/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Anto Perić razriješen je službe upravitelja župe Srednja Slatina (390/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Ivan Dragičević imenovan je na službu upravitelja župe Srednja Slatina (391/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Stipica Lešić razriješen je službe župnog vikara u župi Odžak i imenovan je pastoralnim suradnikom u NCM-u *Ivan Pavao II.* (dekret 392/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Sandro Jurešić razriješen je službe odgojitelja u internatu KŠC *Sv. Josip* Sarajevo i rektora crkve Kraljice Krunice te je imenovan na službu župnog vikara u župi Odžak (dekret 393/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Darko Endrich, mladomisnik, imenovan je na službe odgojitelja u internatu KŠC *Sv. Josip* Sarajevo i rektora crkve Kraljice Krunice (dekret 394/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Dino Mustafi razriješen je službe osobnog tajnika i bilježnika u uredu nadbiskupa i imenovan je župnim vikarom u Žepču (dekret 395/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Marin Babić razriješen je sa službi župnog vikara u župi Stup i upravitelja župe Gromiljak te je imenovan na službu osobnog tajnika i bilježnika u uredu nadbiskupa (dekret 396/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Štefan Marković razriješen je službe župnog vikara u Žepču i imenovan je župnim vikarom u Katedrali (dekret 397/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Ivan Mijać razriješen je službe župnog vikara u župi Oštra Luka-Bok i imenovan župnim vikarom u župi Stup (dekret 398/2023 od 19. srpnja 2023.).

Vlč. Ilija Marković razriješen je službe župnika župe Ilijaš (dekret 399/2023 od 19. srpnja 2023.).

Preč. Pero Brkić imenovan je na službu upravitelja župe Ilijaš (dekret 400/2023 od 19. srpnja 2023.).

Preč. Marko Mikić razriješen je službi župnika župe Travnik i dekana Travničkog dekanata te je imenovan na službu župnika župe Gromiljak (dekret 401/2023 od 19. srpnja 2023.).

Preč. Marko Zubak razriješen je ravnatelja KŠC *Sv. Franjo* Tuzla i župnika župe Husino (dekret 402/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Josip Antukić razriješen je službe župnog vikara u župi Prozor i imenovan na službu župnika župe Husino (dekret 403/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Ljubo Zadrić razriješen je službe pastoralnog pomoćnika u NCM-u *Ivan Pavao II.* (dekret 404/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Josip Marković razriješen je službe odgojitelja u internatu KŠC *Petar Barbarić* Travnik i imenovan je župnim vikarom župe Prozor (dekret 405/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Ante Vrhovac imenovan je na službu ravnatelja KŠC-a *Sv. Franjo* Tuzla (dekret 406/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Anto Dominković razriješen je službe župnika župe Crkvica i imenovan je na službu župnika župe Jelah (dekret 407/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Ilija Marinović razriješen je službe župnika župe Jelah i imenovan je na službu župnika župe Crkvica (dekret 408/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Josip Lebo imenovan je na službu župnika župe Travnik (dekret 409/2023 od 20. srpnja 2023.).

Vlč. Fabijan Stanušić razriješen je službi ravnatelja Svećeničkog doma VN-a i Međupomoći (dekret 410/2023 od 21. srpnja 2023.).

Vlč. Vlado Vrebac imenovan je na službu ravnatelja Svećeničkog doma VN-a i Međupomoći (dekret 411/2023 od 21. srpnja 2023.).

Vlč. Domagoj Matijević razriješen je službe župnog vikara u Katedrali i poslan je na posljediplomski studij kanonskog prava u Rim (dekret 433/2023 od 1. kolovoza 2023.).

Vlč. Ivan Matijević razriješen je službe pastoralnog suradnika u NCM-u *Ivan Pavao II.* i poslan je na studij biblijske teologije u Rim (dekret 434/2023 od 1. kolovoza 2023.).

Kronika vrhbosanskog nadbiskupa mons. Tome Vukšića od 1. svibnja do 31. kolovoza 2023.

1. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je predvodio svetu misu u Olovu.

2. svibnja 2023.

U 10:00 nadbiskup se susreo sa nuncijem mons. Francinom Chullikattom.

U 18:00 nadbiskup je presjedao misu u Vogošći u povodu podjele službi bogoslovima Redemptoris Mater.

3. svibnja 2023.

U 10:00 nadbiskup je predsjedao sjednici upravnog vijeća Caritasa Bosne i Hercegovine.

U 14:00 nadbiskup se susreo sa vlč. Mirkom Šimićem.

U 18:00 nadbiskup je primio vlč. Michela Capassa na razgovor.

4. svibnja 2023.

U 09:00 nadbiskup se susreo s vlč. Markom Stanušićem.

U 09:30 nadbiskup je primio vlč. Milenka Krešića na razgovor.

U 11:00 nadbiskup je sudjelovao na sjednici skupštine Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije.

U 15:30 nadbiskup je presjedao sjednici Ordinarijata.

5. svibnja 2023.

U 09:00 nadbiskupa je posjetio veleposlanik Bugarske pri Bosni i Hercegovini Valeri Yotov.

U 10:00 nadbiskup je išao na susret u Ministarstvo obrane.

U 18:00 nadbiskup se u Žepču susreo s đakonima uoči njihova svećeničkog ređenja.

6. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u Žepču na kojoj je zaređio 4 nova svećenika Hrvatske salezijanske provincije. Zaređeni su don Mislav Alerić (iz Župe Duha Svetoga u Slavonskom Brodu), don Marko Majić-Mazul (iz Župe bl. Alojzija Stepinca u Zadru), don Danijel Nejašmić (iz Župe sv. Ivana Krstitelja, Trstenik-Split) i don Vinko Rogalo (iz Župe Svete obitelji, Kupres).

U 17:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Sv. Leopolda Mandića u Maglaju gdje je podijelio sakrament svete krizme.

7. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Uzvišenja Svetog Križa u Bistrici.

8. svibnja 2023.

U 14:00 nadbiskup je krenuo na put u Lourdes u povodu 63. međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes.

10. svibnja 2023.

U 07:00 nadbiskup je u katedrali u Avignonu predvodio misu za hodočasnike u Lourdes.

11. svibnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je zajedno s biskupom mons. Jurom Bogdanom slavio svetu misu i potom sudjelovao na križnom putu i propovijedao na kraju te pobožnosti.

12. svibnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je u bazilici Svete Krunice u Lourdesu predvodio misno slavlje i propovijedao.

15. svibnja 2023.

U 23:00 nadbiskup se vratio sa hodočašća iz Lourdesa.

16. svibnja 2023.

U 09:30 nadbiskup se susreo s apostolskim nuncijem mons. Francinom Chullikattom.

U 10:30 nadbiskup je primio vlč. Marka Lacića na razgovor.

U 12:30 nadbiskup je posjetio apostolskog nuncija mons. Francisa Chullikatta u nuncijaturi Bosne i Hercegovine.

U 20:00 nadbiskup je predstavio knjigu profesora Milenka Krešića „*Il servo di Dio Josip Stadler, primo arcivescovo di Vrhbosna*“ na Katoličkom bogoslovnom fakultetu.

17. svibnja 2023.

U 08:00 nadbiskup je proslavio svetu misu sa đakonima iz bosansko-hercegovačkih biskupija i franjevačkih provincija koji su na studijskom putovanju kroz Bosnu i Hercegovinu.

U 10:00 nadbiskup se susreo sa mons. Ivom Tomaševićem.

U 11:00 nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića na razgovor.

18. svibnja 2023.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Međugorje gdje je krstio unuku svoje sestre.

19. svibnja 2023.

U 18:00 nadbiskup je predsjedao misnom slavlju u Travniku u povodu proslave 25. godišnjice obnove Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić“.

20. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Sv. Ane u Žabljaku.

U 17:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Sv. Ilije proroka u Ularicama.

21. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Imena Marijina u Oštroj Luci.

22. svibnja 2023.

U 12:00 nadbiskup je krenuo u Rim iz Beograda na zasjedanje Talijanske biskupske konferencije gdje je istoga dana popodne i sutradan do podne sudjelovao na zasjedanju biskupske konferencije i navečer se vratio u Sarajevo.

24. svibnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je presjedao misnom slavlju u Globarici u povodu patrona župe Marije pomoćnice kršćana.

U 16:00 nadbiskup je, zajedno s generalnim vikarom mons. Slađanom Ćosićem i glasnogovornikom vlč. Draženom Kusturom, primio ministra vanjskih i Europskih poslova RH Gordana Grlića Radmana, g. Ivana Sabolića, veleposlanika Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini; gđu. Laru Romano, tajnicu Kabineta ministra vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, gđu. Lovorku Šimičević, glasnogovornicu Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske i g. Mladena Glavinu, ministra savjetnika veleposlanstva Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini.

25. svibnja 2023.

U 09:45 nadbiskup je primio karmelićane Rafala Vilkowskoga, delegata reda za redovnice i Jakova Kuharića, poglavara samostana na Buškom jezeru.

U 11:00 nadbiskup je imao susret u Ministarstvu obrane.

U 15:30 nadbiskup je primio generalnog vikara mons. Slađana Ćosića.

U 16:00 nadbiskupa su posjetili fra Šimo Ivelj i don Mirko Šimić.

26. svibnja 2023.

U 15:00 nadbiskup je otputovao u Komušinu.

27. svibnja 2023.

U 09:30 nadbiskup je predvodio hodočasničku povorku na Kondžilo gdje je u 11:00 slavio svetu misu i propovijedao.

U 17:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u Zenici.

28. svibnja 2023.

U 10:30 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u katedrali u Sarajevu.

29. svibnja 2023.

U 09:00 nadbiskup se susreo sa vlč. Marijom Bernadićem i mons. Darkom Tomaševićem.

U 10:00 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića i zatim krenuo na put u Prištinu gdje je navečer istoga dana sudjelovao na zasjedanju Međunarodne biskupske konferencije „Sv. Ćirila i Metodija“.

30. svibnja 2023.

Nadbiskup je sudjelovao na zasjedanju Međunarodne biskupske konferencije „Sv. Ćirila i Metodija“ u Prištini.

U 18:00 nadbiskup je u Janjevu predvodio misno slavlje i propovijedao. Na misi je koncelebrirao i pomoćni biskup iz Srbije mons. Rumen Stanev.

31. svibnja 2023.

U 19:00 nadbiskup se vratio iz Prištine.

lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu na Palama zajedno sa đakonima kojima su podijeljene diplome za kraj Đakonske pastoralne godine.

U 16:00 nadbiskup je predsjedao sjednici kanonika Vrhbosanskoga kaptola.

lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je sudjelovao na sjednici Međureligijskog vijeća.

U 12:30 nadbiskup je otputovao u Frankfurt.

lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Wiesbadenu.

U 16:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Darmstadtu.

4. lipnja 2023.

U 12:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Meinzu.

U 23:00 nadbiskup se vratio iz Frankfurta.

5. lipnja 2023.

U 17:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Fabijan Stanušić.

6. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup se susreo s mons. Slađanom Ćosićem.

U 15:30 nadbiskup je primio vlč. Mirka Šimića na razgovor.

U 19:00 nadbiskup je sudjelovao na okruglom stolu o okružnici pape Franje „Laudato Si“ u samostanu Uzvišenja Sv. Križa u Sarajevu.

7. lipnja 2023.

U 15:30 nadbiskup je presjedao sjednici Ordinarijata.

8. lipnja 2023.

U 10:30 nadbiskup je proslavio svetu misu u povodu svetkovine Tijelova u katedrali Srca Isusova.

U 15:30 nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjica na razgovor.

9. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je sudjelovao na Međunarodnom interdisciplinarnom simpoziju na KBF-u.

U 15:00 nadbiskup je primio vlč. Michela Capassa na razgovor.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u sarajevskoj katedrali u povodu Međunarodnog interdisciplinarnog simpozija na KBF-u.

10. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Sv. Ilije Proroka u Doljanima.

11. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rami-Šćit.

12. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je primio gospodina Juricu Lazara na razgovor.

U 10:00 nadbiskup se susreo s mons. Slađanom Ćosićem.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Sv. Ante Padovanskog u Busovači.

13. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u Pidrišu u župi Uskoplje.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Sv. Ante Padovanskog na Bistriku.

14. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u Tarčinu u povodu 43. redovitog susreta vojnih kapelana.

U 16:00 nadbiskupa je posjetio fra Šimo Ivelj.

U 17:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Oliver Jurišić.

15. lipnja 2023.

U 16:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Čapljini s vojskom.

U 19:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u svojoj rodnoj župi u Studencima.

16. lipnja 2023.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Presvetoga Srca Isusova u Bijelom polju kod Mostara.

17. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup u Dubravama posvetio crkvu Bezgrešnog začetca Blažene Djevice Marije i proslavio svetu misu.

U 17:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Sv. Ante Padovanskog u Sivši.

18. lipnja 2023.

U 10:30 nadbiskup je koncelebrirao na misnom slavlju u sarajevskoj katedrali koje je predvodio mons. Dražen Kutleša zagrebački nadbiskup u povodu biskupijske proslave Srca Isusova.

19. lipnja 2023.

U 10:00 nadbiskup je primio preč. Vladimira Pranjica na razgovor.

U 12:00 nadbiskup je otputovao u Zagreb na proslavu 50. obljetnice mature.

20. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Lepoglavi u povodu 50. obljetnice mature.

21. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je imao susret sa fra Tomislavom GLavnikom, ravnateljem Caritas RH.

U 10:30 nadbiskup se susreo s vlč. Ivicom Mršom.

22. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je koncelebrirao na svetoj misu u Banjoj Luci u povodu 20 obljetnice dolaska pape Ivana Pavla II.

U 17:00 nadbiskup je posjetio Caritasov budući pastoralno-socijalni centar.

23. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića na razgovor.

U 10:00 nadbiskup se susreo s vlč. Miroslavom Ćavarom.

U 18:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Sv. Ivana Krstitelja u Podmilačju.

24. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu u župi Sv. Ivana Krstitelja u Donjoj Tramošnici.

U 17:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u župi Gospe Snježne u Poljacima.

25. lipnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je proslavio svetu misu i podijelio sakrament svete potvrde u Goricama u župi Sv. Antuna Pustinjaka.

U 14:00 nadbiskup je posjetio vlč. Olivera Jerkovića u Par Selu.

26. lipnja 2023.

U 10:30 nadbiskup je presjedao 34. sjednici Stalnog vijeća Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

27. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je išao u Ministarstvo obrane.

U 12:00 nadbiskup je primio Zdenka Spajića, rektora bogoslovije, Željka Nedića, ministra za prostorno uređenje Federacije BiH, gospodina Zdravka Buljetu, pomoćnika ministra i savjetnika ministra Gorana Lulića.

U 15:30 nadbiskup se susreo s mons. Slađanom Ćosićem.

U 16:00 nadbiskup se susreo sa petoricom đakona: vlč. Darkom Endrichom, fra Milom Beljom, fra Nikolom Livajom, fra Stjepanom Orkićem i fra Dragom Blaževićem.

U 18:00 nadbiskup je primio vlč. Fabijana Stanušića na razgovor zajedno s mons. Slađanom Ćosićem.

28. lipnja 2023.

U 09:30 nadbiskup se susreo s kardinalom Vinkom Puljićem.

U 10:30 nadbiskup je primio vlč. Ivana Raku na razgovor.

29.6.2023.

U 10:30 nadbiskup je na svetoj misi u Sarajevskoj katedrali zaredio petoricu đakona za svećenike: vlč. Darka Endricha, fra Milu Belju, fra Nikolu Livaju, fra Stjepana Orkića i fra Dragu Blaževića.

U 15:30 nadbiskup je posjetio Franjevačku bogosloviju u Nedžarićima.

30. lipnja 2023.

U 09:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Mirko Šimić.

U 09:30 nadbiskup se susreo s vlč. Šimom Maršićem.

U 11:00 nadbiskup je primio u posjet gospođu Vedranu Raguč.

U 11:30 nadbiskup je primio vlč. Miroslava Ćavara na razgovor.

U 12:00 nadbiskup se susreo s vlč. Fabijanom Stanušićem.

srpnja 2023.

U 16:00 nadbiskup je posjetio upravitelja župe u Gormiljaku vlč. Marina Babića i časne sestre Služavke malog Isusa.

2. srpnja 2023.

U 19:00 nadbiskup je proslavio imendan u društvu svećenika, redovnica i bogoslova.

3. srpnja 2023.

U 07:30 nadbiskup je proslavio svetu misu u Svećeničkom domu s umirovljenim svećenicima.

U 09:00 nadbiskup je primio mons. Franju Topića.

4. srpnja 2023.

U 09:00 nadbiskupa je posjetio mons. Ivo Tomašević.

U 11:00 nadbiskup je primio fra Šimu Ivelja.

U 16:00 nadbiskup se susreo s vlč. Markom Škrabom.

U 18:30 nadbiskup se susreo s mons. Markom Semrenom.

5. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u povodu Sv. Ćirila i Metoda.

U 14:00 nadbiskup je sudjelovao na sjednici biskupa BK-a BiH i profesora Katoličkog bogoslovnog fakulteta i odgojitelja Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa.

6. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je sudjelovao u slavlju zlatne mise četvorice svećenika u Mostaru.

U 17:00 nadbiskup je predvodio misu i sprovedne obrede za pokojnoga Pavu Škrabu, oca vlč. Marka Škrabe.

7. srpnja 2023.

U 10:30 nadbiskup je presjedao sjednici Vijeća za medije BK-a BiH.

8. srpnja 2023.

U 09:00 nadbiskup je primio gospođu Teu Vuglec Mijović.

U 10:00 nadbiskup je primio vlč. Michela Capassa.

10. - 12. srpnja 2023.

Nadbiskup je sudjelovao na sastanku vojnih biskupa gdje je održao jedno predavanje.

13. - 14. srpnja 2023.

Nadbiskup je sudjelovao na zasjedanju BK-a BiH u Banjoj Luci.

15. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje i propovijedao na blagdan Sv. Bonaventure u Banjoj Luci.

17. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Alberto Zornada.

U 11:00 nadbiskup se susreo s mons. Slađanom Ćosićem.

U 16:00 nadbiskup je primio mons. Ivu Tomaševića.

U 17:00 nadbiskup se susreo s provincijalnom glavaricom Sarajevske provincije sestara SMI Anamarijom Kesten.

18. srpnja 2023.

U 20:00 nadbiskupa je posjetio mons. Ivo Tomašević.

19. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Vedran Ćosić.

20. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Bosphanskom Brodu u povodu zaštitnika župe Sv. Ilije.

U 15:00 nadbiskup je posjetio župnika u Svi-laju fra Mladena Jožića.

U 16:00 nadbiskup je posjetio franjevački samostan u Tolisi radi uvida u nastalu štetu koju je na privatnim i crkvenim objektima prouzročila oluja prethodne noći.

21. srpnja 2023.

U 09:30 nadbiskup je išao u Ministarstvo obrane.

22. srpnja 2023.

U 09:30 nadbiskupa je posjetio mons. Slađan Ćosić.

23. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u župi Sv. Leopolda Bogdana Mandića u Dragunji u povodu 400 godina prvog pisanog spomena župe.

24. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Marko Majstorović i mons. Slađan Ćosić.

25. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio mons. Slađan Ćosić.

U 18:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Vo-gošći i podijelio službu akolitata bogoslovu sjemeništa Redemptoris Mater Mislavu Antonu Botici.

U 20:00 nadbiskup je posjetio sjemenište u Travniku.

26. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Podkraju u župi Sv. Ane.

U 14:00 nadbiskup je posjetio samostan Slu-žavki malog Isusa u Vitezu i čestitao imendan provincijalnoj glavarici Anamariji Kesten.

27. srpnja 2023.

Nadbiskup je otputovao na Kupres u po-podnevnim satima.

28. srpnja 2023.

U 10:00 nadbiskup je predvodio svetu misu i propovijedao u Gospinom svetištu u Sinju u povodu hodočašća hrvatske vojske i policije.

29. srpnja 2023.

U 19:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje i propovijedao u povodu Obiteljskog dana u BiH na Kupresu.

30. srpnja 2023.

U 11:00 nadbiskup je propovijedao na zlat-noj misi mons. Ivana Vukšića u Stedencima.

31. srpnja 2023.

U 15:00 nadbiskupa je posjetio Antonio Šu-talo.

U 16:00 nadbiskupa je posjetio mons. Slađan Ćosić.

1. kolovoza 2023.

U 16:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Šimo Maršić.

2. kolovoza 2023.

U 09:00 nadbiskupa je posjetio fra Miro Re-lota.

U 10:00 nadbiskup se susreo s vlč. Ivanom Tomićem i mons. Slađanom Ćosićem.

U 10:30 nadbiskup je imao susret s Slađa-nom Ćosićem.

U 18:00 nadbiskup je išao na susret sa nun-cijem mons. Francinom Assisi Chullikattom u nuncijaturu.

5. kolovoza 2023.

U 09:00 nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

U 19:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Boću u povodu stote godišnjice župe.

8. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje i sudjelovao u proslavi blagdana Sv. Dominika u samostanu u Bolu na Braču.

11. kolovoza 2023.

U 19:00 nadbiskup se susreo s mons. Nikolom Eterovićem u Pučišćima na Braču.

14. kolovoza 2023.

U 18:00 nadbiskup je slavio svetu misu Komušini uoči svetkovine Uznesenja Blažene Djevice Marije.

15. kolovoza 2023.

U 11:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Suhom Polju u povodu 150. obljetnice župe.

U 19:00 nadbiskup je slavio svetu misu na Stupu u Sarajevu u povodu proslave svetkovine Velike Gospe.

16. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Fabijan Stanušić.

17. kolovoza 2023.

U 09:30 nadbiskup se susreo s mons. Slađanom Ćosićem.

U 11:00 nadbiskupa su posjetili preč. Vladimir Pranjić, vlč. Fabijan Stanušić, vlč. Vlado Vrebac i Vedran Zekić.

U 17:00 nadbiskup je slavio svetu misu u Katoličkom školskom centru u Sarajevu u povodu Seminara katoličkih škola Europe.

18. kolovoza 2023.

U 09:00 nadbiskupa je posjetio vlč. Marin Babić, novi tajnik.

U 11:00 nadbiskup se susreo s Rafaeleom i Mariom Fabrini, obitelji iz Missio ad gentes u Sarajevu.

U 11:30 nadbiskup je primio mons. Ivo Tomaševića.

19. kolovoza 2023.

U 12:00 nadbiskup je predvodio misno slavlje na groblju mira kod Mostara u povodu Dana žrtava totalitarnog režima.

21. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

22. kolovoza 2023.

U 09:30 nadbiskup je imao susret s vlč. Mirkom Šimićem, ravnateljom Caritasa VN-a i obilazak pastoralno socijalnog centra (Lug, Gromiljak).

U 11:30 nadbiskup je u Gromiljaku sudjelovao u liturgijskom uvođenju novog župnika.

23. kolovoza 2023.

U 09:30 nadbiskup je primio vlč. Domagoja Matijevića.

U 10:00 nadbiskup se susreo s preč. Vladimirom Pranjićem.

24. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskup se susreo sa preč. Zdenkom Spajićem.

25. kolovoza 2023.

U 10:30 nadbiskup je primio mons. Slađana Ćosića.

26. kolovoza 2023.

U 10:30 nadbiskup je sudjelovao na Katehetskom danu VN-a i podijelio kanonska poslanja vjeroučiteljima.

U 12:00 nadbiskup je slavio svetu misu s vjeroučiteljima.

28. kolovoza 2023.

U 11:00 nadbiskup je posjetio nuncija mons. Francisa Assisi Chullikatta.

29. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskupa je posjetio mons. Ivo Tomašević.

30. kolovoza 2023.

U 10:00 nadbiskupa su posjetili mons. Slađan Ćosić i vlč. Mirko Šimić.

31. kolovoza 2023.

U 12:00 nadbiskup je uveo u službu novog tajnika vlč. Marina Babića i zahvalio prethodnom tajniku.

U 16:00 nadbiskupa je posjetio Mario Glibić. (Kroniku priredio: vlč. Dino Mustafi)

+ vlč. Jure Zirdum

Umirovljeni svećenik Vrhbosanske nadbiskupije vlč. Jure Zirdum preminuo je u petak, 25. kolovoza u Kostreni kod Rijeke u svojoj 74. godini života i 47. svećeništva.

Zemni ostatci pokojnog svećenika Zirduma ukopani su u ponedjeljak, 28. kolovoza na groblju Sv. Lucije u Kostreni, a misa zadušnica služena je poslije sprovodnih obreda u župnoj crkvi Sv. Lucije.

Vlč. Jure Zirdum rođen je 17. veljače 1950. u obitelji Joze i Ane Zirdum u župi Bukovica

kod Dervente. Osnovnu školu pohađao je u rodnom mjestu, gimnaziju u Subotici, a filozofsko-teološki studij u Rimu. Za svećenika Vrhbosanske nadbiskupije zaređen je 29. lipnja 1977. u Sarajevu. U Vječnom gradu stekao je magisterij iz filozofije i teologije 1980., a doktorat 1984. Veći dio svog svećeničkog života proveo je na službama u Njemačkoj.

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine!

D. K.

